

78

QC 6448.

3172

Eesti-Ma Rahwa

Lühikenne

Salwe-Ramat;

Selle sees on

Homiko, Shto, Kirriko, ja
muud kaunid Palwed/

Mis

üks wagga Kristi-Innimenne
Iggapäaw ja iggal aial omma
Hinge kasuks woib teha.

Trükkitud 1729. Aastal.

Joann. Kam, IV Pestüt, 24 salm.

Summal on üfs Waim/ ning/ kes tedda
kummardawad/ peawad tedda wai-
mus ning töes kummardama.

Matteusf. Kam. VI Peatükkis.
6-8. salmist sadik.

Kui sinna Jummalat pallud/ siis
minne omma kambri/ ja panne omma
ukse kinni/ ja pallu omma Jõsa/ kes
sallajas on; ja sinno Jõsa/ kes sal-
lajas näab/ maksab sulle arwalik-
kult.

Ugga kui teie Jummalat pallu-
te/ ei pea teie mitte palju lobbisema
nenda kui need pagganad/ sest nem-
mad arwawad/ et neid kuultakse om-
ma palju lobbisemisse parrast.

Separrast ärge sage mitte nende
sarnatiekse/ sest teie Jõsa teab/ mis
teil tarwis on/ ennego teie pallute.

S Armas Söbber.

Sed kallid kásfud ning tootused, mis lábbi
 Jummal on kásfnud palwet tehha, ning toota-
 nud kuulda, peawad meie mainitsusseks ollema,
 et meie omma sure hinge hádda puame öiete tun-
 da, ning omma helde Jummalala káest abbi otsime.
 Temma on armolinne ning helde, ning tahhab
 meid aidata, temma on feigewáagewam ning woib
 meid aidata. Se surem hulk mötleb, et nemmad ei
 moista luggeda egga palwet tehha, sepárrast játwad
 nemmad palwet mahha, ning ei sa sedda armo,
 mis Jummal heal meel neile tahhab anda. Nem-
 mad mötlewad, et Jummal illusaid ning targaid
 sanno tahhab, ning et se palwe wágga raske assi
 on; se lábbi tewad nemmad ennestele suurt kahjo.
 Sest, mis Jummal paljo holib wáljaspiddistest
 sannust, kui temma meie süddame pohja issi
 lábbikatsub ning árratunneb. Temma teab ning
 moistab nende háddaliste sallajamad mötted ning
 õhkamissed. Sepárrast moistab se feigerumma-
 lam innimenne palwet tehha, kui temma omma
 hádda sees feigest süddamest Jummalala pole õh-
 kab, ning Jesusse párrast abbi pallub nisugguste
 sannadega, mis se hádda issi õppetab, sest se pal-
 we on Jummalala mele párrast, ning kulukse tem-
 malt heldeste. Kõrged ning hooplikkud sannad tun-
 nistawad ühhest kõrgest süddamest, sedda ta wihtab.
 Sepárrast pea ennam murret süddame kui sanna-
 de párrast, et sinno palwed ning õhkamissed ühhest
 pattustpõrjast ja usklikkust süddamest tulleksid.

üks raske asfi on se palwe neile, kes sedda patust ello armastawad, ja ei tahha Jummalala pole ennast pöörda. Sest kuida woib üks inimenne, kes hädda sees ep olle, appi huda, kui temmale mitte abbi tarwis ei lähhä? nenda ka, kuida woib üks inimenne, kes omma patto hädda ei tunne, õigest süddamest luggeda? sest et temma ei tea sedda hädda, mis sees ta ellab, ja ei tunne, egga usu sedda abbi ja waimolikko õnnistust, mis temma omma Jesusse kääst woib sada. Se pärrast pallu omma Jesusst, et sinna sedda suurt hädda, mis sees sinno hing se patto ja nende waimolikko waenlaste pärrast ellab, ennese sees õiete teada saad, käl sesinnane hädda tundminne saab teggema, et sa ilma õppetamata moistad luggeda, ja õhkamisega allati omma Jesusse pole küssenda, fenni kui temma omma armoga sulle abbiks tulleb.

Need palwed, mis sinna siin ramatust leiad, peawad sinnule õppetussiks ning juhhatamissiks ollema; et sa ka issi õppid omma ennese sannade ning õhkamistega Jummalala kääst abbi otsima ka omma ihholikko tö jures.

Se pühha Waim on se keigeparras õppetaja, kes õiget palwet, mis Jummalala mele pärrast on, sinno süddamesse sütab; ilma temmata ei woi sinna mitte süddamest Jummalat palluda, kui se pühha Paulus õppetab Rom: rahw. ram: VIII peat. 26. salm: Se pühha Waim tulleb meie nõdurustele meile appi, sest meie ei tea mitte, mis meie peame palluma, nenda kui kohhus

on; agga sesamma Waim pallub meie eest õhtamistega / mis ükski ei woi üllestägida. Kui se Jummal Waim sind hirmutab sinno pattude pärrast, siis sa õppid tõssised pattust-põõrmisse palwed teggema, ning kui temma sinno kurba süddant Jummal armo ja pattude andeks-andmissesga rõnustab, siis sa moistad ommas palwes Jummalat rõnoga kita ning tännada.

Keik innimesesed peawad kül luggema, agga keik ei kolba palwele. Nende palwed tahhab Jummal Kuulda, kes omma pattude pärrast hirmo ennesesees tundwad, omma endist pattust ello wihkawad ja Jeesussest üksipainis abbi otsiwad; Needesammad õppiwad meie Issanda Jeesuse pühhasst Issa mete palwest, mis ja mil wiisil nemmad peawad öiete Jummalat palluma. Sest se kallis palwe õppetab Jummalat rigi asjad kui need üllemad annid keige-essite palwettega takkanoudma, siis annab Jummal pealegi, mis ihho toidusses tarwis lähhab.

Se palwe, mis su sannaga tehakse, on hea, kui se süddamest tulleb, kui südda sedda himinustab, mis su pallub; agga kes aiawiteks ehk wiisi pärrast ja üksipainis omma moffadega lobbiseb, se ei sa ommas palwest ühtegi kasso waid sedda suremat hukkast sesamma liajulgusse pärrast, et temma karwala süddamega ja ilma kindla ussota wottab Jummalat palluda. Sepärrast mainitseb Jakobus ommas ramatus 1 peat: 6-8 salmist sadik: Se innimenne pallugo ussus / ja argo olgo mitte kahhe wahhel: sest kes kahhe wahhel on, se on merrelaene

sar

sarnane/mis tulest aetalse ja kalsipiddi heidetalse. Sest argo möttelgo sesamma innimenne / et temma middagi Issanda kääst saab. Üks tabhe süddamega mees ei olle kindel teige omma tede sees.

Sepärrast on se üks õige palwe, kui sinna pühha Waimo läbbi omma süddame himmoga Jummal pole õhkad, ning temmaga süddame ning suga kõnneled, kui üks laps omma Issaga, ehk orri omma Issandaga. Kui sinna ommas süddames heal meel Jummal peale mötled, sannadega ehk sannata, siis on se üks õige palwe, ning Jummal on tootanud sedda kuulda. Kui ühhel lapsel middagi pudub, siis pallub temma ni hästi, kui temma moistab, ning wannemad ei holige illusist sannadest. Agga Jummal on ilmaotsata heldem kui need ihholikud wannemad; temmal ep. olle ka illusid sanno tarwis, temma ei holige neist; waid üks südda, mis ilma Farwalusfeta on, temma sannausub, temma kääst abbi otsib ning otab, se on temma mele pärrast. Temma teab ning moistab teik, mis meil tarwis on, enne kui meie pallume; temma woib ning tahhab ka paljo ennam tehha ülle sedda, mis meie pallume ehk moistame. Kui meie Jummalaga ommas palwes õppisime rägima kui üks laps omma emmaga, kui meie siis pea saaksime tunda, kui helde ning armolinne meie Jummal on. Agga kui meie palwed ning õhkamissed Jummal meele pärrast peawad ollema, siis pead sinna ka õppima teik wihkama, mis Jummal kelab; sest kuida woib Jummal sinno palwet kuulda, kui sinna weel tahhab sedda armas-

tada, mis Jummal ei sallii. Sest nenda on kirjotud Joannesse ramatus IX peat: 31 salm. Meie teame/ et Jummal pattusid ei kule, waid kuri legi Jummalakartlik on/ ning teeb temma tahtmist/ sedda kuleb temma. Sepärrast ütleb ka se suur Jummal: Es. I, 16-19. salm. Peske/ puhhastage ennast/ saatke ärra omma kurja rõ minno filma eest; jätke mahha/ mis pahha on; öppige head teggema; noudke õigust tarka; aitke neid/ kennele üllekohhus (ehk liga) sünnib; moistke õigust waeste lastele/ ning seiske leskede eest/ tulge siis ning lakti lohtusse, ütleb se Issand: et teie pattud kül peatsid ollema punnased/ süiski peawad nemmad/ ni walge's sama kui lummi, ning et nemmad peatsid ollema wägga punnased, ommeti peawad nemmad walge willa sarnatses's sama. Sepärrast kui sinna nüüd tahhad, et Jummal peab sinno palwed kuulma ning sind aitma, siis peab se sinno surem murre ollema, et sa keikist pattust omma Jesusse pole ennast pörad, ja usklikko süddamega temma nimmel sedda taewast Issa pallud. Agga se pallub Jesusse nimmel, kes issiennast omma pattude pärrast wihkab, ning ei arwa ennast middagi hea wäärt ollewad, agga Jesusse waggadusse ning falli lunnastamis'se peäle lodab, ja felle pärrast üksipäinis Jummalala käest keik armo ning abbi otab. Sesuggune astub Jesusse sees ning Jesussega omma palwega Jummalala ette ning pallub issiennese, omma üllematte, wanne matte, suggulaste, häddaliste, waenlaste ja keiki-

De innimeste eest, ning Jummal wottab Jesusse parrast sedda palwet kuulda ja annab, mis nenda Jesusse nimmel pallutakse.

Sel wiwil, armas risti-innimenne, pallu nüüd Jummalat isfiarranis, et temma sinno süddame ennam ning ennam ümberpõraks ja nisugguse mele sulle annaks, et sinna ikka armastad, mis Jummal armastab, ning wiikad mis temma wiikab, ning ussüd mis temma neile on tootanud, kes temma san-na kuulwad ning tedda armastawad. Kui sinna nüüd Jummalat tännini ei olle nenda armastanud, siis wotta warsti se kindla nou piddada, et sa eddespidi ühtegi ennam ei tahha armastada kui omma Jesusst, ning sedda, mis temma mele parrast on. Ning ehk kül sinno kurri südda, kurrat, ning ma ilm sind püüdwad keelda, siis ärra wässi mitte ärra pallumast ning Jum-mala tootust uskumast; siis saad sinna rõmoga tun-da, et se on tõssi, mis meie helde Jesus ütleb: **Bes ial pallub, se saab, kes ial otsib, se leiab kes ial kopputab, sellele tehakse lahti: se on, temma palwet kuulakse.** Se armolinne Jum-

mal juhhatago sind tõe sisse,

Amen.

Üks Palkve / mis sees meie
pallume / et meie ommad palkwed
süddamest woik'sime tehha.

SH! taewane J'ssa / armolinne
Jummal / minna ollen üks pat-
tune mulla-tük / ning ep olle
wäärt / et ma ommad käd ning silmad
taewa pole tõstan sind palluma; agga et
sinna isst meid olled käftnud palluda / ol-
led meile ka tootanud / et sa meie palkwed
tahhad kuulda / siis tean minna / et mo
palkwed J'esusse Kristusse pärrast sinno
mele pärrast on. Aita siis / armolinne
Jummal / et minna õppin öiete J'esusse
nimmel waimus ning tões palluma. Vi-
guta minno süddant / oh helde J'ssa om-
ma sõrmeaga / tühjenda seddasamma keigest
tühjast mõttest. Pühhitse minno su / ning
panne isst need sannad minno kele peäle /
mis

mis ma sinno ette pean lillesrägima.
 Panne mo silmad ning kõrwad kinni / et
 ma ühtegi ei nä / egga kule / mis siin ilma
 peäl on / waid et südda / meel ja mõtted
 woiksid taewa pole miina. Kule siis ka
 iggal aial minno palwed / ning peästa
 mind teigest häddast Jesusse Kristusse
 pärrast / Amen.

Homiko Palwe

SH! helde / armolinne / teigewäggeten-
 ne Jummal / meie Isanda Jesusse
 Kristusse Issa / minna tännan sind tei-
 gest süddamest / et sinna mind minnewal-
 ösel olled armolikkust hoidnud / et minno
 hinge waenlased mind ei woinud hukkada
 egga rikkuda. Sinno nimmel ollen min-
 na ommast iholikkust unnest üllestous-
 nud / sinno pole pöran minna ennast wi-
 witanata / sest et sinna ütspäinis mind
 olled lonud ja lunnastanud / ja sinna üts-
 nes woid ka omma pühha Waimo läbbi
 mind ueste lwa ning pühhitseda. Ärra-
 ta mind ka nüüd ning järgeste ülles wai-
 molikkust patto unnest / et minna pääw pä-
 walt woiksin diete moista / kui suur minno
 rummalus on mo pattuse sündimisse pe-
 lest /

lest / ning kuida minno kurri südda ikka
 püab need kadduwad / ilmalikkud annid
 ning himmud suremaks ning kallimaks
 piddada / kui need waimolikkud annid
 ning himmud. Anna mulle / armas tae-
 wane Jsa / armo sedda minno suurt
 söggedust tunda ning kahhetseda / ja peäs-
 ta mind sest hirmsast rummalussest. An-
 na ning kaswata minno sees õiget usko /
 waimolikko tarkust ning wägge / iggapä-
 wa sinno sanna hästi tähele panna / sed-
 da ütspäinis uskuda / ning wihtada keit
 kurjad nouud / mis kurratist / kurjoist in-
 nimestest ning minno kurjast süddamest
 mulle antakse / et minna sinno armo ning
 iggapäwase kahhetsemisse ja pattustpöör-
 misse läbbi woiksin omma wanna kurja
 süddant surretada feige pattude ning kur-
 ja himmudega. Sepärrast hoia mind /
 feigewäggetam õnnisteggia fellsinnatsel
 päwal kurrati kiufatusse eest / et temma
 mind needmisse ning wandmisse / liaso-
 misse / wargusse / laiskusse / petmisse / san-
 nakuulmata ello ja mu pattude läbbi
 omma wõrkude sisse ei sa / egga se läbbi
 minno waese hinge ärra ei hukka. Pühhit-
 se mind agga / kallis pühha Waim / et se
 uus innimenne / ehk uus südda / meel ning
 mõtte

mõtte iggapääw woiks ettetulla/ ja ei
 mitte filmatirjaks innimeste nähhes/waid
 Jummalat ees õigusse ning pühha ello sees
 ellada. Alita mind siis ka/ armas taewa-
 ne Jõsa/ et ma omma tõõd teen ei mitte
 filmatirjaks/ kui se/ kes innimeste mele
 pärrast püab olla/ waid et ma woiksin
 omma wannematte sanna kuulda/ wagga
 süddamega Jummalat kartes ning hea
 melega tehha/ mis nemmad kästwad. Un-
 na mülle armo/ et minna ka nende sanna
 wottan kuulda/ kes wagga waljud on/ ja
 mind liga tõga waewawad/ et ma nisuga
 guste wasto ei nurrise/waid kindlaste us-
 sun/ et ka se minno heaks peab tullesma/ kui
 minna kannatlik ollen/ sest et keik peab
 heaks tullesma neile/ kes Jummalat ar-
 mastawad. Juhhata mind nenda/ armas
 taewane Jõsa/ tänna ning iggal ajal/ et
 keik minno mõtte/ teggo ning ello woiks
 sinno mele pärrast olla. Sinna holeks an-
 nan minna omma hinge ja ihho/ wanne-
 mad/ suggulased/ keige-ennamiste keik
 waggad risti-innimesed; sinno pühha
 Waim wallitsego mind/ sinno pühha In-
 gel olgo minno jures/ et se kurri waenlane
 minno peäle ei sa woimust/ Amen.

Õhto

Õhto Palwe.

Dh! helde/ armolinne/ k: igewâggewenâ
 ne Jummal/ meie Issanda Jesusse
 Kristusse Issa/ sind tannan minna kei-
 gest süddamest/ et sinna mind minnewal
 päwal omma sure armo ning wâe lâbbi
 olled hoidnud ning kaitstud/ et se kurrat
 omma k:rowalussega mind ei woinud
 hukkada. Minna ei olle mitte wâart kei-
 ge se armo/ mis sa minnule norelt põl-
 welt ning ka tannapâaw olled teinud.
 Mis tanno woin minna sinnule se eest an-
 da? Paljast sannast ei holi sinna mitte/
 waid sinna ütled: anna/ mo poeg/ mo tü-
 tar/ so süddant minnule/ ning olgo sinno
 te ehk tahtminne minno mele parrast.
 Minno helde Issa/ sa tead/ mis saggune
 kurri südda mul on/ se ei tahha mitte sin-
 no teed armastada/ waid ifka laia tee
 peäl kâia/ mis hukkatusse sisse satab. Wot-
 ta sedda kurja süddant minno seest/ ning
 parranda pâaw päwalt minno eksitussed/
 ning te mind õige usso lâbbi kolbaraks/
 et minna omma patto hâdda süddamest
 tunnen/ kahhetsen/ ning omma õnnistega
 Issusse Kristusse pole k:rowaste hoi-
 an/

an / kes ükspäinīs wäggeiw on minno patto
 to hawad parrandama / ning minno ih-
 ho ning hinge pühhitsema. Tulleta minno
 mele / et / kui se tänapäwane päaw on
 lõpnud / nenda ka minno ello päwad pea-
 wad otsa sama / ning et sinna siis iggaüh-
 hega tahhad arro piddada / kuida temma
 siin ilmas on ellanud / ning temma kätte
 maksta sedda möda / kui iggaüks saab tei-
 nud / olgo hea ehk kurri. Anna mulle se-
 pärrast iggapäwa pühha murret minno
 hinge eest piddada / et minna woiksin tän-
 na ning igga õhto omma wiggadusfed
 ning eksitused sulle süddamest üllestun-
 nistada / ning nende wasto abbi otsida
 ning leida. Oh Issand ! mainitse mind
 allati sinno pühha Waimo läbbi. Anna
 mulle andeks Jesusse Kristusse minno
 Issanda pärrast keit minno eksitused ja
 pattud / mis on teadawad ehk teadmata /
 misga minna sinno wasto ollen eksinud /
 ning puhhasta minno süddant neist armo-
 likkult. Hoia mind selsinnatsel õsel keige
 patto kurja ning kahjo eest / ning ärrata
 mind home warra ülles / et minna ue pä-
 waga woiksin ue ello sees káia / keigest
 lihha ning waimo rojussest pühha Wai-
 mo abh² ennast puhtaks tehha ning
 sedda

sedda pühhitsemist lõppetada Jummal
kartusses/ Jeesuse Kristusse minno õnnis-
reggia parrast/ Amen.

Homiko Palwe Pühhapäwal.

SH! keigewäggewam Jummal ning
Jessa/ ma ning taewa Loja/ sinno ju-
re ma tullen/ sinno ette langen minna põl-
weli mahha / ning tännan sind keigest
süddamest / et sa mind selfinnatsel õsel om-
ma armo tibadega olled kaitstud / ning
kurja waimo ning temma selfsi eest armo-
likult hoidnud. Separrast peab min-
no südda ning su sinno helde armo kulu-
tama. Sulle olgo au/ kitus ning tänno
niid ning iggaweste. Ma pallun sind
ka / et sa tahhaksid mind selfinnatsel pä-
wal ning iggal aial keige kurja eest hoida.
Sinno holeks annan minna omma hinge
ning ihho / omma ello ning keif/ mis mul
on/ ommad mõtted ning sannad. Õnnis-
ta sinna / oh helde Jummal! minno sisse-
tullemisse ning wäljaminnemisse. Olgo
se pääw mul õigeks pühhaks-päwaks; et
ma muud ühtegi ette ei wotta/ egga te/ kuid
ükspäinis sedda/ mis läbbi sinno nimmi
saaks pühhitsetud / ning sinno

se tulleks. Ärra lasse mind mitte ükspäi-
nis omma mofkadega tännapääw sind
tenida Te lahti minno süddant, et so sana
na woiks siina sisse tungida. Uita, et ma
sinno sanna ning jutlust bea melega ku-
len, meles pean ning omma ello se järrele
parrandan. Sel esimesel päwal olled
sinna, feigewäggewam Jummal, sedda
esimest walgust lonud, oh! ärra jätta
minno süddant siis mitte pimmeduse sis-
se, waid ütle ka nüüd omma feigewägge-
wama sannaga, et sinno walgus ka min-
no süddames peab touema, et ma feigest
rummalusfest saaksin peästetud ning kui
üks walguse laps woiksin ellada, Jesus-
se Kristusse se tössise walguse parrast,
Amen.

^eOheto Palwe Pühhapäwal.

Sgawenne ning armolinne Jummal,
ma kidan ning tännan sind südda-
mest, et sa mind tännapääw feige kirja
ning kahjo eest olled hoidnud. Sa olled
mind omma pühha sannaga rohkest
sõotnud ning minno hinge jahhutanud;
sest on minno südda rõmus, ning minno
hing kidab sind sinno helduse ning armo
* b pärs

párrast. Ma pallun sind ka allandikkult,
 hoia ning kaitse mind weel eddespidi kei-
 ge hinge ning ihho kurja eest. Anna mul-
 le, armas Jõsa, sedda armo, et ma unnes-
 ke patto ei te, waid, et keik, mis ma
 mötlen ellik naan, pühast Waimust
 woiks tulla. Sesamma Waim wotko
 keik hirmo minno süddamest ärra, et ma
 julgeste Jesusse Kristusse nimmel mag-
 gan, ning home warra rahho ning hea
 terwisfega ülestoufen. Ärrata mind õi-
 gel aial ülles, ning sata mind rõmoga
 minno tõ kallale minnema, ning sedda
 samma sinno tahtmisse järrele teggema.
 Ning kui se aeg tulleb, et ma sest ilmast
 pean ärraminnema, siis seisa sinna tru-
 is- te minno jures omma abbiga, et ma sur-
 maga nenda woitlen, et ma sedda ärra-
 woidan Jesusse Kristusse surma woitle-
 misse párrast, Amen.

Homiko Palwe Esmas- páwal.

SH! mis paljo head olled sinna, ar-
 molinne ning helde Zummal, mulle
 teinud, et ma rahho ning hea terwisfega
 sedda

sedda pàwa ollen sanud nàhha. Kuida
 pean minna sind feige sinno heateggemis-
 te eest tannama? Ei maksä middagi sinno
 ees, mis sinno kàest ei tulle; siis lakkis-
 ta sinna isfi mulle omma pùhha Waimo,
 et ma temma juhhatamisfe ning nou
 lãbbi sulle tanno annan, ning, mis mulle
 tarwis lãhhãb, sinno kàest pallun. Wõt-
 ta mind selfinnatsel pàwal omma warjo
 ning faitemisfe alla, et minno hinge ning
 ihho waenlased ùhtegi furja mulle ei te.
 Wallitse sinna mind, armas Jesa, et ma
 middagi ei hakka egga lõppeta ilma sin-
 nota. Önnista minno tõ ning teggemin-
 ne. Eh hita mind feige pùhha kõmbede
 ning wisidega. Anna armo, et ma woik-
 sin omma pattude pàrrast àrdaste nutta,
 ùhhe ue ning waimolikko ello sees ellada,
 ning pàãw pàwalt Jummalata tarkusse
 sees kãswada. Selfinnatsel pàwal olled
 sa, wãggew Jummal, àrralahhutanud
 sedda wet, mis taewa peãl on, kus pil-
 wed on ning linnud lennawad, sest weest,
 mis ma peãl on. Oh! se patto wessfi on
 wãgga tousnud minno sùddames; lah-
 huta seãlsammas ka àrra sedda patto
 wet, et mo sùdda woiks sinno Paradisiks
 sada, ning selle sees usk, armastus ning

Kannatus kasvada, nenda et parrast
ükski pat mind sinnust ei lahuta. Sin-
nust ma pean finni, siis kule mind ka Jē-
susse Kristusse parrast, Amen.

Ohhto Palwe Esmaspäwal.

Oh! iggawenne Jummal, minno keel
peab järgeste sinnust rägima, ning
ütlemä: kidetud olgo minno helde Jēsa,
sest temma teeb minno hingele ning ihhu-
le palju head, temma heldus kestab igga-
weste. Sefamma sinno heldusse parrast
pallun minna sind: kaitse omma wäega
mind, ning keik, mis sa mulle olled annud.
Olle sinna mulle issi warjuks, ja olle mul-
le armolinne, sest so peäle lodab minno
hing. Minna heidan ennast nüüd Jēsus-
se nimmel mahha, ning maggan rahho-
ga; sinna agga, oh Israeli Kaitsia! ei
uinu egga magga. Tõsta siis omma
palle walgust minno peäle, kui ma mag-
gan. Minna ollen, armas Jummal,
ristmissē lābbi sinno armsa Poia Jēsusse
Kristussega, temma surma sisse mahha-
maetud, siis te mind ka temma ülles-
tousmissē sarnatseks, et ma siis Kristus-
sega

sega ue ello sees ellan, ning keige püh-
hadega surel wiimfel üllestousmisse pä-
wal sinno tootud armo ning au rigi sisse
fe saan, Amen.

Soniko Palwe Teisipäwal.

Armolinne Jummal, ma pöran en-
nast sinno pole, et ma enne sinnoga
râgin, enne kui ma innimestega hakkân
râgima, ning enne kui ma omma tõ kal-
lale lähân; ennetânnan minna sind sin-
no heateggemiste eest, ning pallun sinno
käest õnnistust, et minno tõ ning teggo
saaks õnnistud, ning sinno tahtmisse jär-
rele tehtud. Mu olgo sulle kolm-aino
Jummalale, sest sinno armo läbbi tousel
minna praego ülles; sinno arm on mind
sel õsel hoidnud, ning on rahhoga mo
waese pattuse kehha lastnud hingada. Et
agga se õ möda lainud, ning pääw meil
hakkab paistma; siis ärra jätta sinna, oh
armas Jesus! sa õigusse väilik, mind
mitte pimmedusse, ning süddame sõgge-
dusse sisse, waid hakka nenda minno süd-
dames paistma, et iggaüks saaks nähha,
et sa mo sees olled. Sel päwal olled sa
maad lahutanud merrest ärra, et se ma

Kuiwaks sanud, ja olled sedda selsammal pãwal pude, rohho ning feigesugguste rohtudega ehitanud. Minno südda on, parrago Jummal! weel kui üks wessine so, mis head wilja ei kãina; siis lah-huta sinna, armas Jummal, minno süddant ka sest patto weest, et se saaks tahhedaks ning heaks, ning et ma saaksin ühhe pu sarnatseks, mis jõe äres on istunud, mis omma wilja annab ommal aial, ning kenne lehhed ei puddene. Oh Jssand! aita ning anna, mis ma so kãest pallun, Jესusse Kristusse pãrrast, Amen.

^eOhhto Palwe Teisipãwal.

SElde Jessa, sinno armo lãbbi on se tãnnane pãaw möda lãinud, ning jouan ikka enam surma pole. Ridetud olgo sinno kallis nimmi, et sa mulle aega annad ennast pattust pöörda, ning et sa mind ew olle äkkitse surma lãbbi süit ilmast ärrakorristanud. Sedda head tahhan minna sinno pühha Waimolãbbi ikka meles piddada, ning sepãrrast feigest süddamest sind kita. Ma pallun sind, minno ello armastaja: anna mulle weel

weel ni paljo aega, et ma woin pat-
 ta peäle woimust sada, ning omma hin-
 ge waenlased omma jalge alla tallada.
 Sedda pallun minna sinno kääst keigest
 süddamest; sest minna polle, parrago.
 Jummal! weel mitte nisuggune, kui min-
 na kii sinno sanna järrele peaksin olle-
 ma. Rinnita se nou minno sees, et ma
 hakkän patto wasto sure hole ning mur-
 rega pannema, ning püan sind, oh helde
 Jummal! kätte sada, et ma teys ilma
 sinnota ei ella, waid et sa minno sees om-
 ma armo ning wäega woiksid ellada. Se
 asja peäle mötteldes, heidan ma ennast
 mahha, ning pallun sind: ärra lasse mind
 mitte sind ärra-unmustada, waid anna
 armo, et ma omma wodi heites sind me-
 les pean, ning home ütlesärkades sinmust
 hakkän rägima. Siis tean minna tões-
 te, et mul ei sünni ühtegi kahjo. Sed-
 da pallun minna ka Jeesuse Kristuse para-
 rast, Amen.

Soniko Palwe Resknäddalil.

DH! sinna siur Jummal, kes sa isfi
 se walgus olled, ning ellad ühhe
 walguse sees, kuhho ükskriisa, ning siis

fi ni armolinne olled, et meil waestel
 lubba on sinno pühha palle ette tulla sind
 palluma; sevarrast tullen minna ka sel-
 sinnatsel homiko tunnil, ning nikkutan
 omma süddame põlved sinno ette, ning
 tannan sind sinno sure armo eest, mis sin-
 na mulle keik minno ello aial olled näit-
 nud. Sest sinno armo läbbi ollen min-
 na weel ellus, ning ollen sedda päwa sa-
 nud nähha. Sa olled mind omma war-
 jo alla wotnud, tru-iste mind kaitšnud,
 ning omma wäe läbbi keige kurja eest hoid-
 nud nenda, et ma hea terwissega omma
 tööd woin tehha, ning ommad asjad
 aiada. Minno mele tulleb, et sa sel pä-
 wal sedda päilikko, ku, ning need täh-
 hed olled lonud. Needsammad tewad
 tru-iste sedda, mišparrast nemmad on
 lodud. Oh! siis ärra lasse mind ni meletu
 olla, kui need, kes sest ei holi, mis meie
 kohhus on sinno tahtmisse järrele tehha.
 Tulleta ikka sedda mo mele, et sa lassed
 omma päilikko kurjade ning waggade üt-
 le üllestousta, ja lassed wihma saddada
 õigede ning üllekohtuste peäle, et ma
 woiksin sinno jälgede sees káia, ning armo-
 linne olla omma liggimesse wasto, kui
 sinna taewane Jessa armolinne olled. Ritku
 siis,

siis, helde Jssä, minno süddamest ärra
 keik wihha, wihkamist, kadedust ning tig-
 gedust; anna mulle ühhe pehme süddame
 keikide innimeste wasto, et ma ka omma
 waenlastele woiksinhead tehha, head nei-
 le sowida, ning nende eest palluda. Keik
 muud head, mis ial weel sinno kääst tul-
 leb palluda, sedda anna mulle; armas
 Jummal, rohkeste minno Sunniste ggia,
 Jesusse Kristusse pärrast, Amen.

Oheto Palwe Kesknäddalil.

DS! õige ning pühha Jummal, sa tah-
 had, et meie peame ka õiged ning
 pühhad ollema, nenda kui sinna olled.
 Agga minna waene pattune pean tun-
 nistama, et ma isstiennessest ei olle egga
 õige egga pühha, ning süiski teed sa mulle
 paljo head; sa hoiad ning kaitsed mind,
 nenda kui sa tännapärwage olled teinud.
 Sepärrast kida Jssandat, minno hing,
 ning ärra unnusta mitte ärra, mis head
 temma sulle on teinud. Helde Jummal!
 ma pallun sind, hoiä mind pärrast weel
 nenda, kui sa tännini mind olled hoidnud
 keige kurja ning kahjo eest. Lasse mind ik-

Ka ilma liamurreta ning kartusfeta rah-
 ho sees maggada ; ning sinno walgus ei
 lahku minno süddamest, sest sinna, oh Jē-
 sand! walgustad keik pimmedust ning
 söggedust. Heida armo minno peäle, ning
 anna mulle keik pattud andeks ; peasta
 mind minno patto häddast ; pesse mind
 puhtaks minno eksitusst, ning pühhitse
 mind läbbi ning läbbi. Jēsand, kule min-
 no heält, kui ma õse sinno pole hüan, ning
 wotta mind kuulda, kui mo südda sind ot-
 sib. Ärra wotta omma kät mitte minnust
 ärra, ning ärra jätta mind mitte mahha,
 sest ma lodansinno peäle. Rinnita sedda
 lotust ka minno sees Jēsusse Kristusse
 pärrast, Amen.

Homiko Palwe Neljapäwal.

Selde ning armolinne Jummal, kes sa
 meile head tehhes ärra ei wässt, waid
 keikile head teed, ni hästi neile, kes sind
 kartwad, kui ka neile, kes on tännamata ;
 minno kohhus on felseimatsel homiko tun-
 nit sind tännada, sest sinno arm kēstab ig-
 gawest, ning sinna ep olle mitte waat-
 nud minno pattude peäle, ning ep olle
 nende pärrast mind mitte nuhelnud ;
 waid

waid sa olled mind omma tibadega fat-
 nud, et mulle ühtegi kahjo ei olle sündi-
 nud, ning et ma sedda päwa jälle ollen sa-
 nud nähha. Anna armo, et ma sedda
 päwa ei pruugi pattuks, waid sinno auuks
 ning minno hinge õnnistusseks. Hoia
 mind sel päwal ning iggal aial ebba-usso
 wiwide ning kombede eest, et ma mu asja
 peäle ei loda kuid üks päinis sinno peäle.
 Sa olled käsknud, et ma omma palle hig-
 gi sees omma leiba pean söma, ning seks
 olled sa kuus päwa seadnud, et meie nen-
 de sees omma tööd peame teggema. An-
 na omma armo, et ma keiksuggust tööd,
 mis ial ette tulleb, julgeste ning rõmoga
 ärrateen, ning sinno käest õnne ning õn-
 nistust pallun. Õnnista ka, armolinne
 Jummal, keik, mis ma ette wottan, ning
 ärra lasse mind mitte omma hinge tööd
 ärra-unnustada; waid et ma tööd tehhes
 sinno peäle mõtlen, ning ommas südda-
 mes sinno pole õhkan. Õnnista keik, mis
 sinna mulle olled annud; ning nenda kui
 sa sel päwal olled lonud need linnud tae-
 wa al, ning kallad merre sees, ning olled
 murret meie eest piddanud, enne kui meie
 weel ollime lodud, et meie neist piddime
 toidust sama; nenda pea nüüdke weel
 murret

murret meie eest, ning lasse linnud taewa al ning kallad keige wette sees siggida. Keige-ennamiste agga taida mo südda usso, armastusse, kannatusse ning pühha kumbedega, et ihho ning hing saaks illespetud. Te sedda, armolinne Jummal, Jesusse Kristusse pärrast, Amen.

Shto Palwe Reljapawal.

S Elde taewane Jsssa, minna tannan sind süddame ning suga, et sa päwa ning õöd lonud, ning olled sedda päwa seadnud, et meie omma tõõd peame teggema, nina sedda õöd, et meie same hingada. Kidetud olgo sinno kallis nimmi, et ma tannapäaw sinno armo läbbi ollen joudnud omma tõõd tehha, ning olled keik kurja ning kahje minnust ärrakeelnud. Anna nüüd, armolinne Jummal, et mo wässiinud ihho sel õsel nenda saaks hingada, et ühtegi kartus, hädda egga willetsus mind illes ei ärrata. Sinna, oh Jsssa! wotta mind wasto ommaks lapsiks, et ma julgen omma pea sinno süllesse panna. Seks ehita mind õige usso, tõssise armastusse ning pühha kannatussega,
et

et minno südda kindlaste sinno isfalikko armastamisese peäle woiks lota. Lasse süs ka sinno pühhad Inglid olla minno ning minno honette ümber, et kurrat se mõis-
 raja loukoer ossa minnust ei sa. Hoia meid tulle-kahjo ning wargade eest. Wis-
 maks olle sinna, oh! armas Jeesus, mul-
 le ossaks, süs uinun minna rõõmsaste
 maggama. Amen, se sündko nenda, A-
 men.

Homiko Palwe Redel.

S Oh! Keigewäggewam Jummal, ma
 ning taewa Loja, ma tullen praego
 sinno pühha palle ette, ning tännan sind
 feige se hea eest, mis sa mulle minno ello
 ello aial olled teinud. Sa olled mulle
 ihho ning hinge annud, ning tännini hoid-
 nud. Ma ollen sinno holeks olnud, ning
 sa olled murret kannud, et mo hing, mis
 patto läbbi olli ärrarikkutud, ning pididi
 hukka minnema, pattust sai peästetud
 ning pididi ueste sündima. Sa olled sel
 päwal sedda esimest innimest lonud, ning
 jummalikko wiside ning kombedega ehhi-
 tanud. Oh! armas Jummal, wata
 nüüd

nüüd minno peäle, mis süggune ma ollen?
 Felle sarnane ollen minna nüüd? Parra-
 go Summal! kurrati näggo näisse mul
 ning keikil innimestel ollewad: Parran-
 da siis sedda, mis on ärrarikkutud. Seks
 olled sinna jo omma aino Poia Jesust
 Kristust ilmale läkkitanud, et temma pid-
 di meie sarnatseks sama, ning meie pat-
 tud risti peäle kandma, et meie piddime
 jälle temma sarnatseks, õigeks ning püh-
 haks sama, ning et Summala näggo
 meie sees saaks jälle üllesehitatud. Uita,
 et ma otsin abbi omma õnnisteggia Je-
 susse käest, kes sel päwal risti on lödud,
 ning temma peäle õige usso sees watan,
 ning hakkas sedda patto wiiskama, mis
 minno õnnisteggiat on risti peäle saat-
 nud. Uita siis ka, armas Summal, et
 ma omma lihhalikkud himmud risti lõõn,
 ning ühtlase omma Kristussega surren,
 et ma temmaga jälle woin ülestousta,
 ning ühhe ue ning wagga ello sees ellada,
 ja nenda ennam ning ennam sinno sar-
 natseks sada. Seeb se on, mis ma keigest
 süddamest sinno käest pallun, wotta minno
 palwed kuulda Jesusse Kristusse kannas-
 tamisse ning surma pärrast, Amen.

Dhto Palwe Medel.

DH! helde Zsfand Zummal, minno südda, meel ning keel hakkab praes go sind tännama; sest sa olled kui se armo hallikas tännapäaw rohkeste omma armo minno peäle lasknud tulla. Olleksid keik minno liikmed keled, süiski ei jouaks nemmad keik sinno heateggemissed üllesrigida. Sinno arm on se, et ma weel ellus ollen; sa olled mo hinge hoidnud huffatusse ning mo ihhopahha haigusse eest; paljo kurja olled sa minnult ärrakännud, ning olled mind rohkeste õnnistanud. Olle süis, armas Zummal, nisugune weel minno wasto, kui sa tännini olled olnud. Wotta omma holeks mind ning keik, mis mul on, ning katta mind omma tibadega, et ma rahhoga maggan, ning home warra ue rammoga ülestoufen, ning omma tööd sinno auuks hakkas ning löppetan. Ning kui minno wiimne ello tund tulleb, süis kinnita mind, et ma kindla ussoga Zesusse Kristusse peäle lotes süit ärralähhan, ning iggaweste õnsaks saan, Amen.

Homiko Palwe Laupäwal.

S pühha Jummal! helde Issa, minno
 no esminenne tõ peab se ollema, et
 minna sind kidan ning tannan; sest üpris
 suur ning hea on se, mis sa mulle olled
 teinud. Minna ep olle wäart neid heas
 teggemist, mis sa mulle teed igapääw.
 Paljo head olled sa minno ihhule teinud,
 agga paljo ennam mo hingele; Sest sa
 olled mind risti-rahwa seas lastnud sun-
 dida, kus ma sinno sanna ning tahtmist
 saan õppida, et ma woiksin ommast
 pattust pääseda ning iggaweste õnsaks sa-
 da. Minna lähhan nüüd ta omma tõ-
 le, ning wottan sedda ette, mis sa ishi
 mind olled käsknud tehha. Õnnista siis
 minno tõ ning teggeminne; õnnista min-
 no wäljammenneminne, et ühtegi willetsust
 egga äppardust mulle ei sünni; õnnista
 minno sissetulleminne, et ma nenda om-
 ma kotta taggast tullen, et ma wäljas üh-
 tegi patto ei olle teinud. Sel päwal ol-
 led sa taewa ning ma Lõja hinganud,
 ning omma kätte tõ peäle waatnud, ning
 wata! keik olli wägga hea. Mis pean
 minna waene ütlemä, kui ma watan
 ning

ning mötlen feige se peäle / mis ma sel
 näddalil ollen teinud? Ei ma tohhi om-
 mad pattud ärrasallata; minna tunnista-
 tan/ et minno tö ning teggo ei kolba; se-
 pärrast pallun minna: heida armo min-
 no peäle/ ning anna mulle feik minno
 pattud andeks: finnita mind ommima püh-
 ha Waimo läbbi/ et ma parreminne en-
 nast woin tulleswal näddalil patto eest
 hoida. Ärra tüddi ka mitte ärra mulle
 head teggemast / waid sinno heldus ning
 arm olgo minno peäl iggaweste Jesusse
 Kristusse pärrast / Amen.

Shto Palwe Laupäwäal.

SH! sa iggawenne Jummal/ üks näd-
 dal on ta sinno armo läbbi rahho
 ning hea terwissega möda lainud. Sin-
 na suur Jummal olled sedda head mulle
 teinud. Jubba ma olleksin ammogi huk-
 ka lainud/ kui sinna ep olleks mind kaits-
 nud. Sepärrast tännan minna sind fei-
 gest süddamest/ ning pallun sind allandik-
 kult: hoia mind feige hädda ning willet-
 susse eest. Sa olled tru / sepärrast lodab
 mo südda sinno peäle / sesamma lotussega

*

c

hei

heidan minna ennast mahha. Sinna
 agga/ oh helde Jssä! tulle mo süddames-
 se/ ning te ennesele siina asset. Ehita
 minno süddant usso/armastusse ning kan-
 natussega/ ning ärra lasse mind ühtegi
 möttelda/ rägida ehk tehha/ kuid ükspäinis
 sedda/ mis so pühha Waim wöttab min-
 no sees tehha. Anna armo/ et ma hak-
 kan ma-ilma ärrapölgama/ ning taewa
 järrele iggatsema/ ning kui se tund liggi
 saab/ et sa/ oh armas Jummal! mind siina
 na taewa tahhad sata/ siis olgo so pühha
 Waim minno sees/ et/ kui ma teys ei wot
 rägida/ temina süiski minno sees löpma-
 ta woiks öhkada/ ning nenda sinno püh-
 ha palle ette tulla. Kule minno palwe/
 armas Jummal/ Jessusse Kristusse pär-
 rast/ Amen.

Üks tänno-Palwe

Meie Jssanda Jessusse Kris-
 tusse Innimesseksamisse ja
 Sündimisse pärrast.

S H sa helde ning armolinne Jummalä
 poeg Jesus Kristus/ sa öige innimeste
 armastaja! au/ kitus ja tänno olgo sulle
 sinno

sinno sure heldusse parrast/ et sa meie lih-
 hast ja werrest olled ossa wötnud / meie
 wennaks sanud/ ja meid keif ni wägga
 auustanud/ et meie sinno läbbi Jumma-
 la lapsiks ja suggulasiks olleme sanud.
 Sa suur kuningas/keifide Jssandatte Jss-
 sand / sa keigeförgem / wäggeram ja rik-
 kam Jssand! kuida olled sinna meie wae-
 se alwa ja nödra lihha ja werrega ennast
 kihlanud? kuida olled sinna meid isse
 Jummalala au ning nou sisse üllendanud/
 et sinna/ kui tösfine innimenne/ selle kolm-
 aino Jummalala sees nüüd olled ja ellad?
 Se innimenne on patto läbbi koggoniste
 ärrarikkutud/wata/ kui wägga on temma
 nüüd sinno sees pühhissetud ja puhtaks
 tehtud! temma olli ärranetud/ wata/ kui
 ta sinno sees on õnnistatud! sa olled nisug-
 guse innimesse ihho ja hinge ennesele wot-
 nud kui meil on / et sa meid ihho ja hinge
 polest piddid terweks teggema. Anna
 armo / et minna nüüd mo hinge / ihho
 ning selle liikmid / mis sinna ni wägga
 ennese sees olled auustanud / pattudega
 mitte ei rojasta egga teota / waid et sinna
 minno sees / ning minna õige usso läbbi
 sinno sees woiksin pühhaste ellada. Sa
 õnnistatud neitsi Poeg! sa Jssanda õnnis-
 tatud!

tud! kelle sees keif rahvast ma peäl õn-
nistakse. Meie ollime Jummalast ärra-
lahhutud; ennä! kuida meie sinno sees ni
kindlaste Jummalaga olleme ühte sanud!
meie ollime kurratist teotud; ennä kui wäg-
ga nüüd sinno sees auustud! meie ollime
Jummalala wihha al; ennä! kui wägga
nüüd sinno sees armastud.

Oh! kuida woib Jummal nüüd meie
wasto wihha piddada? kuida woib ta
meie waenlane olla? kuida woib ta meid
riffuda / kes meie temma lihha ja werri
olleme? ütski ei olle ial õnna ennese lih-
ha wihkanud. Otsse kui sinna / armas
Jesús / nüüd tõssine Jummal ning tõssi-
ne innimenne iggaweste jääd / nenda on
Jummal sinno innimesseksamisse läbbi
meile finnitatud iggawest sõbrust / igga-
west armo / iggawest leppitamist / igga-
west laste õigust / iggawest rahho Jum-
mala ja innimeste wahhel / et meie sinno
sugguwõssa olleme / ning kui sinno õm-
maksed ning wennad sinnoga woime eila-
da iggaweste. Oh mo kallis Jesús! sinna
olled selge arm / heldus ja rõõm. Sinna
olled se õige walgus / mis meid walgustab;
Sinna olled se õige te / mis Jesa pole juhha-
tab; Sinna olled se iggawenne tõdde / mis
meid

meid õppetab; Sinna olled se iggawenne
ello/ mis meid ellawaks teeb; Sinna olled
se iggawenne arm/ mis läbbi Jummal
omina armo annettega meile tulleb; Sin-
na olled se iggawenne õigus omma lunnastamisese läbbi/ mis meid õnsaks teeb;
Sinna olled se iggawenne surem Preester/
kes meid õnnistab/ meie eest pallub/ ja kes
issiennast täieks lunnastamisese hinnaks
meie pattude pärrast on annud. Sinno
ello on innimeseste walgus. Nende rõ-
mustamiseseks olled sa taewast mahha-
tulnud; Sa olled innimeseseks sanud/ et in-
nimesed woitsid Jummalala lapsiks sada.
Oh! kui armas olled sinna minno südda-
mes? mis illus on so näggo? mis armsad
on sinno wiisid ning kumbed? mis lahked
on sinno kõnned/ sa keige illusam innimese-
te seast? oh! minno sõbber/ tulle mo süd-
damesse? mo wend! ärra põlga mind;
minno armastaja! ärra taggane min-
nust; mo peigmees! wotta mind wasto
helde su-andmisese; mo süddame rõõm!
ühhenda ennast minnoga/ kinnita minno
uskto/ et sinna tõeste ja täieste omma
Jummalikto werrega mind olled ärra-
lunnastanud/ ja et sa omma innimeseseks-
amisese läbbi minno wennaks sanud/ kel-

lel halle meel minnoga on feige minno
 hädda pärrast/ ning kelle jure minna fei-
 ge waewa sees julgeste woin tulla ning
 kowwaste abbi otsida/ Keige-ennamiste
 tulleta mo mele/ et sa minno lihha ning
 werri isstennese seesülle keikide taewaste/
 ülle feige Inglise Jummalikke au sisse
 olled tõstnud/ et minna keik tühja illo siin
 ma-ilmäs pean ärrapõlgama ja õige
 usso läbbi jo siin taewas ellama ning sed-
 da au takkanoudma/ mis sinno sees min-
 no iggawesfeks rõmüks, mulle on antud
 ning walmistatud.

Oh wotta/ armas Jesuke!
 So sängiks minno süddame.
 Oh wotta temmas hingada,
 Et minna sind ei unusta,
 Amen.

* * *

Üks tänno-palwe

Jesusse Kristusse kibbeda
 Kannatamisese pärrast/ misga tem-
 ma meid Jummalaga leppitanud.

SH! Jesus Kristus/ sa ilma süta Jum-
 mala

mala tal/ kes sinna ma-ilma pattud olled
 ärrakannud! ma tännan sind süddamest
 sinno kibbeda kannatamise ning surma
 eest/ kui keige ma-ilma hädda/ se on keiki-
 de inimeste kurbdus/ ahvastus/ wallo/
 kartus ja wärriseminne sinno peäle tul-
 nud ja sinno hing kurwaks sanud surma-
 ni. Kes woib sinno hinge ahvastust är-
 ramoista ning illesrägida? Oh sedda hin-
 ge hädda! oh sedda süddame wallo! oh sed-
 da waino jällestust! oh sedda surma
 woitlemist! oh sedda werriht higgsi! mis
 tännalikko süddamega pean minna sind
 wastowotma? Oh Jofand! sa olled
 tõeste keikide eest surma maitstud / se
 eest tännan ma sind / sa tru südda. Ma
 tännan sind sinno allandikko palwe
 eest / kui sinna aedas omma palle
 peäl Jummalat kummardanud / ja
 issiennast minno assemel Jummalale
 ohwriks annud. Minna tännan sind
 sinno kõidikkude eest / misga sinna kui
 kurjateggia kinniseatud olnud/ et sa mind
 neist iggawesse surma paelust tahesid
 lahti peasta. Minna tännan sind sinno
 hawade pärrast / kui sind minno patto
 pärrast piitsaga lödi / minno tännan
 sind sinno sure allandusse ning tassase me-

le pärrast / misga sinna minno förtust/
 au-ahnust = wihha ning tiggedust olled
 maksnud ning ärratasfunud. Ma tän-
 nan sind / et sa omma risti-surma läbbi
 fest wiimfest ja hirmsast Jummalä koh-
 tust mind olled ärrapeastnud. Ma tän-
 nan sind sinno kibbowitsa kroni pärrast/
 mis sa minno heaks kannud / et sa igga-
 wesse au-kroniga mind woiksid ehhitada.
 Ma tannan sind / et sa kui üks ärranetud
 taewa ning ma wahhel risti peäl olled
 ponud / ja mind sä läbbi fest iggawessfest
 needmisfest ärralunnastanud. Oh sa püh-
 ha ihho! Oh sa helde südda! oh sa kallis
 pea! oh sa illus palle! oh teie selged sil-
 mikessed! oh teie õnnistud käd! oh teie
 kassinad kõrwad! oh teie kaunid jallad!
 kuidä ollete teie keikipiddi minno patto
 pärrast waewatud? Oh Jummal! kui
 suur on sinno wihha patto peäle / et sa
 omma ainostundinud Poia peäle ei olle
 mitte armo heitnud? Oh Jesus! kui suur
 on sinno arm minno wasto / et sa seest-
 ning wäljaspidi sedda ilmarägimata
 pörge wallo ni kannatlikko süddamega
 kannatand / et minna ei piddand sedda
 iggawest surma nähha sama iggaweste.

Minna tannan sind / et sa risti peäl
 sinno

sinno omma waenlaste ning ka minno eest/ kelle pattud sind risti peäle saatnud/ olled pallunud ning ütelnud: Issa/ ana neile andeks / sest nemmad ei tea/ mis nemmad tewad.

Ma tannan sind se sanna eest/ mis sa Joannessele olled / rägitud: Wata! se on sinno emma. Kõl sa wõttad ka minno eest murret pidada ning minno kurbdusse sees mind rõmustada.

Ma tannan sind ka nende rõõmsade sannade pärrast: tanna pead sa minnoga Paradisis ollema. Ma pallun sind/ mõtle ka minno peäle ommas ritis / ja wiimse hädada sees te mulle paradisi uks lahti/ et ma täie lotusfega rõõmsaste siit woin ärralahkuda.

Ma tannan ka süddamest se sure hinge hädada pärrast / mis sees sinna olled kissen- danud: minno Jummal! minno Jummal! miks sa olled mind mahhajatnud? Kinnita se läbbi minno usko / et sa mind surma häddas nüüd ei tahha mitte mahhajatta/ waid et sa kui minno Issand ning minno Jummal tahhad teigest häddast mind lahti peasta / ja mind õnsaks tehha.

Ma tannan sind so janno pärrast / et sa ütelnud : Mul on janno. Olgo

sulle ka janno minno hinge õnne järrele/
ning kustuta minno janno se ello-weega/
mis keeb iggawesse ello sisse.

Halleluja! kitus ning tänno olgo ka
sulle se rõõmsa sanna eest: Se on lõp-
petud / sest nüüd olled sa ka wiimsa tin-
ga Jummalala kohto ees minno ärralun-
nastamissets maksnud / ning minno õn-
nistusse otsus on sinno käes. Sepärrast
tännan minna ka wiimaks siud so wiimse
sanna eest: Jssa / sinno kätte annan
minna omma waimo. Sest sinno
surm on mind Jummalaga leppitanud
ja minno surma ärraneelnud / et ma ka
omma Waimo sinno ja minno taewase Jsa-
sa kätte woin anda ning temma armo sees
hingada iggaweste. Seddasuggust täie-
likko lunnastamisse hinda olled sa / taewa-
ne Jssa / minno iggawessets lunnastamis-
sets wastowotnud / et sa ei tahha minno-
ga kohtusse miina / waid omma hallas-
tusse rikkust pattude andeks-andmisse läb-
bi lillesnäidata. Sinno Poia Jeesusse ka-
lis surm toob mulle nüüd õigust / kulutab
Jummalikko rahho / ning annab hingle
rõmo / et ma hea melega woin keik pattu-
sed hümmud surretada / ja minno Jeesusse
auuks waggadusse ja õnnistusse sees ella-
da ilma lõpinata. Sest

Sest nüüd olgo taewas tänno Isale!
 Bes meid sures waewas aitnud heldeste/
 Kitus olgo järgest Jesussele Pa.
 Pühha Waim! sind kõrgest liitko ilma-ma
 Isand, heida armo meie peäle! Amen.

* * *

Tänno-palwe

Jesuse Kristusse Jummalala
 Poia rõõmsa illestousmisse
 parrast.

SH! sa kelgewäggeram, patto, furrati,
 surma ja põrgo ärrawoitja, Jesus Kris-
 tus! minna tännan sind süddamest sinno rõõm-
 sa illestousmisse parrast, mis läbbi sinna sur-
 ma kääst, woimust ärrawotnud ning sedda huk-
 kaminnemata ello walgusse ette tonud. Sin-
 no kääs on nüüd surma ning põrgo wotmed.
 Sa olled furnud olnud, ja wata, nüüd ellad
 sinna iggawessest iggaweste. Surm, kus on
 nüüd sinno odda? põrgo-haud, kus on sinno
 woimus? Kitus ning tänno olgo sulle, kes
 sinna sedda woimust nende peäle meile olled
 saatnud. Separrast on minno südda rõmus/
 sest nüüd festab mo au iggaweste. Se tae-
 wane Isja on sind mitte surma sisse jätnud,
 waid

waid ürrikesse aia parrast üllesärratanud ja ig-
 gawesse auga kui kroniga minno heaks sind ehhi-
 tanud. Minna ollen nüüd tõeste sinnoga ülles-
 ärratud, ja sinno sees ülestousnud, et ma ue
 ello sees pean káima. Sinna olled issi tõeste
 se ülestousminne ja ello, kes sinno sisse ussub,
 ei lähhá se surrema, et ta kül surreb. Sinna
 olled nende usflikkude ello, ja ei surre mitte,
 separrast ei woi ka nemmad omma ello mitte
 ärraka-utada. Oh minno Issand! kuida ol-
 led sinna sure auga ommast hauast ülestous-
 nud, nenda et ma wárrisenud ja sinno waenla-
 sed kohkunud ning suurt hirmo tunnud. Agga
 omma sõbradele, neile patto kahhetsewa Jungri-
 tele, olled sa ennast heldeste náitnud, ning Mariale
 ütelnud: minne ja üttele minno wendadele: min-
 na lähhan ülles minno ja teie Issa/minno
 ja teie Jummalajure. Oh! kui rõõmsaste olled
 sa parrast issi nende jure tulnud, ja sedda rahho
 Jummalaga neile kulutanud. Sa olled nendega
 sõnud ja jonud nende usso kinnitusseks, et sa tões-
 te ellad, ja olled nende süddamed taewa rõmoga
 jahhutanud. Oh sa helde, armolinne, rõmus
 ja ellaw rahho saatja! tulle ka minno südda-
 messe ja rõmusta minno waese hinge. Kulu-
 ta mulle ka, et sa Jummalaga armo, pattude
 andeks andmist, õigust, woimust, rahho,
 iggawest rõmo ja ello omma üllistousmisse
 läbbi minnule olled saatnud, ja patto, sur-
 ma, kurratit ja iggawest hukkatust ärrawoit-
 nud,

nud, ja minno heafs ka-utanud. Nüüd ana
na armo, et ma süddamelikko pattustpöörmiss
se läbbi ka waimolikkul lombel sest pattusest el-
lust üllestousen, ning sinno auuks eddespiddi
ühhe ue ja wagga ello sees woiksin ellada. Tou-
se sinna minno sees ülles, rikku kurrati teut
minno süddames ärra, ning wallitse omma
Waimoga selle sees kui minno hinge Kunnin-
gas. Kui nüüd selle Waim, kes sind surnust
on üllesärratanud, minno sees ellab, siis wot-
tab sesamma Waim, kes sind, minno Jesust,
surnust on üllesärratanud, ka minno surnud
kehha haudas ellawaks tehha, sepãrrast et ta
selle sees kui omma hone sees siin on ellanud.
Siin on meie ello warjule pandud sinno sees,
agga seäl sawad meie ihhud sinno ärraselleto
ihho sarnatseks sama ja meie peame sinnoga
au sees arwalikkuks sama ning jama igga-
weste.

Oh armas Isand/ Jesus Krist!

Sa toudid surmast ülles

Meid peästa surmast/ kurratist;

Meid hoia ommas sülles;

Oh aita omma Waimoga

Meid keik uut ello algada/

Mis sinna meille saatsid/ Amen.

Üks Tänno-palwe

Meie Jõsanda Jesusse Kris-
tusse rõõmsa Taewaminnemisse
pärrast.

DS! sa teigetwäggeram ja iggarwenne ello
Würost, Jesus Kristus, kes sa omma
rõõmsa taewaminnemisse läbbi Jummalal au
parrama kääle olled istnud, ja omma waen-
lased, patto, surma, kurratit, ma-ilma ja ig-
gawest pörge omma jalgade alluseks järkeks
pannud. Kuida pean minna sesuggust woi-
must ja wallitsust hästi kül kita ja tännada?
Sa olled meie pattude puhastamist issiennese
läbbi teinud, ning pärrast üllemaks sanud kui
teik Inglid taewas. Sest sinno taewane Jõs-
sa on sind pannud istma omma parrama kääle
taewas teige Würosti-walla, ja woimusse, ja
wäe, ja wallitsusse, ja teige nimme üle, mis
nimmetakse mitte ükspäinis sessinnatses waid
ka tulles ilmas, ja temma on teik sinno jal-
gade alla pannud, ja on sind pannud peaks
kõggodussele; et sa issiennesega teik pididid täit-
ma. Nüüd olled sa meie pea, ja meie, sinno
liikmed, olleme jo sinnoga ja sinno sees taewas-
te asjade sekk seatud. Nüüd tahhad sa omma
liikmed ello, walgusse, woimusse, rahho ning
rõõms-

rõmoga täita. Sa olled meie iggawenne surem
Preester, ja tahhad meid omma pühha Wai-
moga wolda. Nüüd woid sa nende palwed
kuulda, ja neid õnsaks tehha, kes sinno nimme
appi hüüdwad, ja sinno peäle lootwad. Et sin-
na nüüd, kui meie pea, taewas ellad, siis tom-
mad sa ommal aial meid so liikmid ennese järre-
le, et meie seäl olleme, kus sinna olled, ning sin-
no au nähha same. Se peäle lodame meie ning
sesinnatse lotusse järrele peab meie ellamine jo
siin taewas ollema; sest kus mele warra on, seäl
peab ka meie südda ollema, et mele sedda takka-
nouame, mis üllewel on, ja ei mitte sedda, mis
ma peäl on. Tomma meie süddamed ennese
pole, siis mele palwega jookseme sinno järrele.
Anna meile pühha himmude tiwad, siis meie jär-
restikko õhkamistega usso läbbi lenname sinno
pole. Oh! millal tullen ma siina, et ma sinno
palle saan nähha? millal saan ma omma tae-
waminnemist piddama minno ja sinno Issa,
minno ja sinno Jummalala jure? Tulle, Issand
Jesus, ja wotta mind ennese jure. Jah! Amen.

O Jesule, so järrele
Meid tomma wäggewaste/
Meid pühhaks te, et ellame
Kui õnsad iggaweste/
Amen,

Tän-

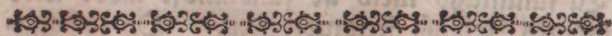
Tänno-palwe

Se kalli pühha Waimo eest/
Mis Kristus meile saatnud.

DH minno kallis Issand Jeesus! kuida
woin minna sind kül tännada se sure
jummalikko ja kalli anni pärrast, mis sinna
meile olled tootanud ja ütelnud: minna tah-
han omma Waimo wäljawallada
keige lihha peäle / et nemmad pea-
wad kossuma kui rohhi jõe äres.
Jahhuta minno ärra-kuinud süddant omma
Waimo kui ello-weega, et ma woiksin head
wilja sulle kanda. Oh! walgusta, sojenda
ning süta minno süddant õiges uskus, ar-
mastamisses, palwes ja Jummalä kitusses,
et so Waimo annid minno sees woiksid põlledda
ja paistada. Oh pühha Waim! sa kallis
Jummalä tulloke, walgusta meid. Oh sa ello
wessi! jahhuta meid. Oh sa Jummalä hing!
te meid ellawaks. Oh sa pühha Jummalä sõrm!
kirjota omma kässo-sanna minno süddame sis-
se. Oh sa wäggi üllewel kõrges! finnita meid
meie nõdrusse sees. Oh sa taewane rõmo-õlli!
rõmusta meid meie kurbdusse sees; sa soe wihmo-
ke! kossuta meie ärranärtsttud süddamed. Oh
Jeesus! walla meie peäle rohkeste sedda õige
pal.

palwe Waimo, kes meie eest ja meie sees pal-
 lub ilmarägimata õhkamistega, ning kes meie
 waimoga tunnistab, et meie Jummalalapsed,
 olleme. Lasse tedda meie sees allati õhkada:
 Abba, aita armas taewane Jõsa! et meie seest
 palwest woiksimetunda, et so Waim meie sees el-
 lab. Temma olgo meie sees üks tarkusse, hea
 nou ja Jummalalapsuse Waim. Ta tehko
 meie süddamed selle kolm-aino Jummalalapses;
 Ta sunnitago meid ue sündimisse läbbi ues
 lomaks Jeesuse Kristusse sees. Oh sa igga-
 wenne Waim! põra meie süddamed seest
 natsest ilmalikkust ellust ärra iggawesse ello po-
 le. Ehhita meie sees Jummalalapsuse riki ülles,
 mis on õigus, rahho ning rõõm pühha Waimo
 sees. Meie Jõsanda Jeesuse tootust möda
 õppeta, juhata, kinnita, jahhuta meid ning
 te meid ellawaks; olle meie eestkostja, abbi-
 mees, nou-andja, wäggi, meie hinge walgus
 ja rõõm keige kurbdusse sees. Olle meie wai-
 mo wäggi, et meie need lihhalikkud himmud
 ennese sees woiksimetundatada, et sinno hea
 Waimo wiisid ning kumbed agga meie sees
 woiksid kossuda ning kaswada. Oh meie ai-
 nus hinge rõõm! hoia meid, et meie sind pat-
 tudega ei kurwasta ehk ennesest ärra ei aia-
 waid ja meie süddamesse, ning ella meie hinge
 sees seestnatse ning tullera ello sees. Sinna
 au Waim, hinga meie peäle, ja anna meile Jum-
 mala au nähha siin uskust ja waimust ning seal
 iggawesses ellust.

Oh Issa, helde jaggaja!
 Oh! kule palwet armoga,
 Ja sedda annet anna:
 So Waimo meile lakkita,
 Siin temma läbbi juhata!
 Ja taewasse meid kañna!
 Amen.

Patto Tunnistusse Palwed/
 mis sees meie ommad pattud Jum-
 mala ette tunnistame / andeks- andmist
 ja ello parrandamist Jummalä kääst
 pallume.

SH! sa suur Jummal, minno Loja ning õn-
 nisteggia, minna kaeban ning tunnistan
 sinno ette, et ma kül sinno sarnatseks ning sinno
 kumbede järrele ollen lodud, agga et ma, parra-
 go Jummal! sedda õnne ollen ärraka-utanud
 ning kurrati sarnatseks sanud, ning minno kurri
 südda armastab selle kurja waimo wišid, kumbed
 ja joned. Minna wiškan sedda, mis sa, armo-
 linne Jummal, mind kääšid, ning püan sedda hea
 melega tehha, mis mo hinge waenlased tahtwad,
 et ma omma hinge hukatusseks pean teggema.
 Ni suur on minno patto hädda ning kurjus. Ep
 olle

olle mul õigust, egga pühhitsust; usust minna ei tea, armastus on minno süddames ärrakustnud. Gest ollen minna hirmsaks ning ropuks sanud sinno pühha silma ees. Agga, seeb se feigepahhem weel on, et ma õiete ei tunne / kui suur minno patto hädda ning furjus on. Ma ollen holeta olnud ning ei mõttelnud se peäle, mil wiisil ma saaksin sinnoga ärraleppida ning mo patust peästetud. Minno südda on kowwa ning ei karda sinno wiha, ning ei mõtle õiete sinno heateggemiste peäle. Hallasta sinna, oh tru Jummal! minno sure sõggedusse ning hädda pärrast minno peäle. Sinno pühha Waim pekskorusuks minno süddant, et ma õppiksin tundma ommad pattud, neid süddamest kahhetsema ning nutma. Kisu mind wäggise kurrati rigist; anna mulle Jesusse Kristusse pärrast minno pattud andeks; pesse mind omma Poia werrega puhtaks; finnita mind, et ma kurrati ning patto wasto panen, ning neid wihtan. Oh! mo helde Issa, heida armo minno peäle, ning wotta mind armolikkult jälle ommaks lapses wasto. Ehk minna kül ollen sind ärra-unnustanud ning mahhajätanud, süski ärra unnusta mind mitte ärra, ning ärra jätta mind mitte mahha; ärra wata teys minno pattude peäle, waid wata Jesusse Kristusse kannatamisse ning surma peäle, ning selle pärrast tule minno palwe, Amen.

Üks teine Palwe.

Sühha ja helde Issand Jummal! minna tunnistan sinno ette, et ma ep olle mitte üks päinis patto sees sündinud ja ilmale tulnud, waid ka minno ristmisse seädust mitmelsuggusel wiisil ülleastnud ja mahhajätanud, sest et ma süddamelikkus kartusses ja armastusses sinno ees ep olle ellanud. Ma ollen saggedaste ennam omma kurja pattuse tahtmisse järrele silma-himmo, lihha-himmo ja kõrge ello sees ellanud, kuid et ma so pühha ja head tahtmist minno hinge õnnistusseks olleksin tähhele pannud, ja minno pattust lihha risti ponud himmo ja ihhaldamisega. Anna mulle armo, et ma omma põhjatumat kurjust ja hinge hädda feigest süddamest õppin tundma ja tahhetsema. Ürra nuhtle mind omma waest last mitte sinno kange kohto järrele, waid olle mulle armolinne Jesusse Kristusse sinno Poia pärrast, ja puhhasta minno südda temma werrega, et ma se läbbi woiksin sinno mele pärrast olla ning jäda iggawest. Sata nüüd ka minno hinge sees ühhe pühha hirmo ja tüddi feige pattuste himmude, mõttede, sannade ja teggude wasto, et ma omma ello sees neid mitte ennam ei armasta, waid Jesusse Kristusse minno allandikko, armolisse ja tassase õnnisteggia jälgede sisse astun, ja temma järrel káin mo ello otsani. Kule minno palwe selgest armust, Jesusse Kristusse minno armsa Issa ja õnnisteggia pärrast, Amen.

Kun-

Kunninga Tawete
 Seitse Pattustpöörmissse
 Palwet.

Essimenne Palwe.

VI. Laul.

1. Tawete Laul.

2. **SH JESSAND!** ärra nomi mind
 mitte ommas wihas, ning ärra
 anna mulle mitte hirno ommas tullises wi-
 has.

3. **JESSAND!** olle mulle armolinne, sest
 et minna ollen nödder; te mind terweks, **JES-**
SAND, sest et minno luudfondid tundwad
 hirno.

4. Ja minno hing tunneb suurt hirno ning
 sinna, **JESSAND,** kui kava?

5. Nõra mo pole **JESSAND,** peästa mo
 hinge ärra; te mind õnsaks sinno hallastusse
 pärrast.

6. Sest et surmas ep olle sinnust mällestus;
 kes woib sind haudas kita?

7. Minna ollen ärrawässinud minno ägga-
 misses; feige se õõ uiutan minna omma wo-
 di; omma silma weega leotan minna omma
 sängi.

8. Mo filmad on árrakuinud melehaigusse párrast; need on wannaks láinud keikide minno waenlaste párrast.

9. Tagganege minnust árra, keik, kes teie túhja tete, sest se ISSAND on minno nutmissse heále kuulnud.

10. Se ISSAND on minno allandikko palwe kuulnud; se ISSAND wottab minno pallumist wasto.

11. Sago keik minno wihamehhed hábbiks, ning tundko nemmad suurt hirmo; tagganego nemmad ning sago hábbiks ákkitselt.

Se Teine Pattustpöörmissse Palwe.

XXXII. Laul.

Tawete Öppetus.

1. Misad on need / kelle üllekohhus on andeks antud, kelle pat on kinnikattetud.

2. Önnis on se innimenne / kellele ISSAND tiggedust ei arwa süüks / ning kelle waimo sees ei olle kawwalust.

3. Kui minna patto ei tunnistand üles, siis láksid minno luudkondid wannaks iggapáwa minno mõiramisse párrast.

4. Sest sinno kássi olli raske minno peál ööd ja

ja päwad; minno üddi on kuinud ärra otse kui
suiſe poua läbbi. Sela.

5. Mo patto tunnistaſin minna ſulle, ning
omma tiggeduſt ei olle minna finnikatnud.
Minna ütlesin: minna tahhan iſſiennese peäle
ommad üleaſtmiffed tunnistaſta JESU
DUE; ſiis andſid ſinna minno patto kurjuſt
andeks. Sela.

6. Sepärraſt wotwad ſind allandiffult pal-
luda keiſ waggad armo aial; töeſte kui paljo
wet touſeb, ei ullata ſe nende liggi.

7. Sinna olled minnule warjuks, ſinna ho-
jad mind ahhaſtuſſe eeſt; ſinna annad mul-
le rohkeſte rõmoga laulda, et ſa mind peäſtad.
Sela.

8. Sinna ütled: minna tahhan ſind targaks
tehha ning õppetada ſedda teed, mis ſinna pead
käima; minna tahhan ſulle nou anda, mo ſilm
peab ſinno peäle waatma.

9. Urge olge kui hobbone ning kui eeſlihobbo-
ne, need on moiffmata; nende ſuus on waljad
ning ſuliffed neid talliffeda, muido nemmad ei
tulle ſinno liggi.

10. Paljo wallo on ſel Jummalafartmata,
agga keſ lodab JESUDA peäle, ſaab roh-
keſte hallaſtuſt.

11. Olge rõõmſad JESUDA ſees, ning
olge wägga rõõmſad, teie õiged! ning laulge
rõõmſaſte, keiſ, keſ teie ſüddameſt waggad
ollete.

Se Kolmas Pattusipöörmissse Palwe.

XXXVIII. Laul.

1. Tawete Laul mällestusels.

2. **WENN!** ärra nomi mind mitte
ommas kanges wihas, ja ärra
anna mulle mitte hirno ommas tullises wi-
has.
3. Gest sinno noled on minno sisse lainud/
ning sinno kässi minno peäle tulnud.
4. Ey olle terwist ühtegi minno lihhas sinno
melepahhandusse pärrast; ei olle rahho minno
lufontide sees minno patto pärrast.
5. Gest minno tiggedussed on ülle minno pea
lainud, kui üks raske form on nemmad lainud
raskemaks, kui minna sudan kanda.
6. Minno patto hawad haisewad pahhaste/
ning jookswad mädda minno rummalusse pärrast.
7. Minna ollen sure murrega föwveras ja
firus, minna käin kurwaste keige se päwa.
8. Gest et minno sissefond on täis palla-
wat, ning ei olle ühtegi terwist minno lihha
sees.
9. Minna ollen rammaks ning foggone wäe-
timaks

timaks lainud; ma wingun minno süddame ah-
hastusse pärrast.

10. Jesand, keik minno iggatseminne on
sulle teada, ning minno ohkaminne ep olle sin-
no eest warjule pandud.

11. Mo südda pöritab wägga, mo rammo on
minnust löpnud, ja sedda silmade selgust, ei sedda
polle mul polegi.

12. Kes mind armastawad ning mo söbrad
on, need hoidwad ennast kōrwale minno willet-
susse pärrast, ning mo suggulased seiswad
kaugese.

13. Ning kes minno hinge püüdrowad, seädrowad
sallaja wōrkusid, ning kes minno kahjo noudrowad,
rāgrowad tiggedad kōnnesid; iggapāwa mōtlerowad
nemmad kawwalusse peäle.

14. Agga minna ollen kui üks kurt, ei ma kule,
ning kui üks keleto, kes ei te omma suud
lahiti.

15. Ning minna ollen kui se, kes ei kule, ning
kelle suus ei olle nomimissi.

16. Gesti sinno peäle, oh JESAND! lodan
minna; kōl sinna, Jesand, minno Zummal,
kuled mind.

17. Minna ollen üttelnud: ārgo sago nemmad
rōömsaks minno pärrast; kui mo jalg peaks lib-
bistama, kōl nemmad siis surustelleksid minno
wasto.

18. Gese et minna pea woin fommistada,
ning minno wallo on allati minno ees.

19. Gese minna täetan omma tiggedust, ma
ollen murren omma patto pärrast.

20. Agga minno waenlased ellawad röömfaste
ja on wäggewad; ja neid on paljo, kes mind il-
ma-asiata wihtawad.

21. Ning kes hea eest mulle kurja tassuwad,
on mo wastased, sepärrast et minna head takka
nouan.

22. Ärra jätta mind mitte mahha, JS
GAND, minno Jummal, ärra olle minnust
kaugel.

23. Tötta mulle appi, oh minno önnistusse
JSand!

Se neljas Pattustpöörmissse Palwe.

LI. Laul.

1. Tawete Laul.

2. **T**lli Natan se Prohwet temma jure tul-
lli pärrast sedda, kui ta Patseba liggi
olli tulnud.

3. Jummal! olle mulle armolinne sinno hal-
lastusse pärrast, ja kustuta minno ülleastmis-
sed sinno rohke süddamelikke hallastusse pärr-
rast.

4. Pes.

4. Pesse mind hästi minno tiggedusfest, ning puhhast mind minno pattust.

5. Gest et minna tunnen ommad ülleasimised, ja minno pat on mo ees allati.

6. Sinno wasto ükspäinis ollen minna patto teinud, ja se, mis sinno ees kurri on, ollen ma teinud; sepärrast olled sa õige, kui sinna rägid, ja puhhas, kui sa kohhut moistad.

7. Wata, kurjusse sees ollen minna sünnitatud, ja patto sees on minno emma mind sanud.

8. Wata, sinnul on hea meel fest tõsitudusfest, mis on süddame põhjas; sepärrast anna mulle sallajas tarkust teada.

9. Leppita mind Isoppiga, et ma puhtaks saan, pesse mind, et ma lähän walgemaks kui lummi.

10. Anna mulle armo sannumed ja rõmo kuulda, et wägga rõomsaks sawad minno luudkondid, mis sa olled ruskus peksnud.

11. Põra ärra omma palle minno pattude eest, ja kustuta ärra keif minno tiggedusfed.

12. Lo minno sees/ Jummal/ üks puhhas südda/ ning uenda minno sees kindla Waimo.

13. Ärra heida mind ärra sinno palle eest/ ja ärra wotta sinno pühha Waimo mitte minnult ärra.

14. Anna mulle jälle sinno õnnistusse rõmo

mo/ ja se heamelelinne Waim toetago mind.

15. Minna tahhan sinno teed õppetada neid, kes on üllekohtused, et need pattused sinno pole pöörwad.

16. Oh Jummal! minno õnnistusse Jummal, peästa mind ärra werri-süüst, siis minno teel kidad rõmoga sinno õigust.

17. Jesand, te lahti minno moffad, siis peab minno su sinno kitust fulutama.

18. Gest sinnul ey olle head meelt ohwrist, et ma neid annan, ei sinna holi põlletamisse ohwrist.

19. Jummal melepärralised ohwrid on üks rõhbutud waim, üht rõhbutud ning rusfuts petstud süddant ei põlga sinna/ Jummal.

20. Te head sinno hea mele pärrast, Sionile; eh hita Jerusalemma mürid.

21. Siis sawad sinno mele pärrast ollema õigusse ohwrid, need põlletamisse ning tulle ohwrid; siis wiwad waggad wärsesid sinno altari peäle.

Se wies Pattustpöörmissse Palwe.

CII. Paul.

SHe häddalisse allandif palwe, kui tedda waewa

waewatakse, ning temma ommad mötted 36.
 SANDA ette ülesrägib.

2. 36 SAND, fule minno allandil
 palwe, ja minno fiseendamine tulgo sinno
 ette.

3. Ürra peida omma palle minno eest; põ
 ra omma kõrwa minno pole sel aial, kui mul
 kitsas kä on; fule mind pea sel aial, kui ma
 hüan.

4. Sest minno päwad on lõpnud nenda kui
 suits, ning minno luudfondid on ärrapõllenud
 kui üks leed.

5. Minno südda on mahhalõdud ning ärra
 tuinud kui üks rohhi, et minna unnustand om
 ma leiba sömata.

6. Minno luud on lihha külge kinnisanud min
 no õhkamisse heäle pärrast.

7. Minna ollen kõrwe linno sarnatset's sa
 nud; minna ollen kui õkul woõga paikade
 sees.

8. Minna walwan, ning ollen kui üksik lind
 kattukse peäl.

9. Minna waenlased teotawad mind teige se
 päwa; kes kui hullud minno peäle käiwad, need
 wandwad minno nimmega.

10. Sest minna sõõn tuhka kui leiba, ning seg
 gan keif omma joma aia nuttoga.

11. Sinno mele pahhandusse ning fange wi
 ha pärrast, sest olled sinna mind ülestõstnud ning
 jälle wislanud wasto maad.

12. Minno päwad on kui üks warri, mis kaub, ja minna kuitwan ärra kui rohhi.

13. Ugga sinna, **JESUUS**, jääd igaweste, ning sinno mällestus põlwest põlweni.

14. Kõl sinna toused ülles ning hallastad süddamest Sioni peäle, sest aeg on, et sa temma peäle armo heidad, sest et seätud aeg on kätte sanud.

15. Sest et sinno sullased hea meel ihhaldawad temma kirowid, ja neil on halle meel temma põrmo peäle.

16. Et pagganad wöttaksid **JESUUS** nimme karta, ning keik ma kunningad sinno au.

17. Kui se **JESUUS** saab Sioni ehhitatud, ning nähtud omma au sees.

18. Siis ta on waatnud selle alwa rahwa allandikko palwe peäle, ning ei olle põlgnud nende allandikko palwet.

19. Sedda peab kirja pandama tulleswa põlwe-rahwale; et se rahwas, mis luakse, woib kita **JESUUS**.

20. Sest et temma üllewelt pühha assemelt on näinud; se **JESUUS** on taewast waatnud ma peäle.

21. Et temma fuleks wangide õhkamist, ning lahti peästaks need surma lapsed.

22. Et nemmad Sionis peawad fulutama

JS

JESANDA nimme, ning Jerusalemmas temma kitust.

23. Kui rahwast ühtlase foggutakse, ja kuningrigid, et nemmad **JESANDAE** teniwad.

24. Ehf temma kül tee peäl minno rammo waewanud, ning minno päwad lühhendand.

25. Siiski ütlen minna: minno Jummal! ärra forrista mind mitte ärra kess mo ea sees; sinno aastad festwad põlwest põlweni.

26. Sinna olled jo wannast ma'allust seadnud, ning need taewad on sinno kätte tõ.

27. Nemmad lähhawad hukka; agga sinna jääd, ja keif need lähhawad wannaks, nenda kui üks kuub; sinna wottad neid muta nenda kui riide, ning nemmad sawad mudetud.

28. Agga sinna olled sesamma, ning sinno aastad ei löppe ärra.

29. Sinno sullaste lapsed sawad ello-asset, ja nende suggu peab sinno ees finnitud sama.

Se kues Pattustpöormisse Palwe.

CXXX. Laul.

1. **P**ohjatuma hädda seest hüan minna sinno pole, **JESAND**.

2. **J**esand, kule minno heält, sinno kõrwad pango tähhele minno halleda palwette heäle.

3. Kui

3. Kui sinna, **JESAND**, tahhaksid pattud arwada, kes, **JESand**, jouaks so ees seista?

4. Sest et sinno kã on andeks-andminne, et sind peab fardetama.

5. Minna ollen ootnud **JESANDU**, minno hing otab, ning temma sanna peäle lodan minna.

6. Minno hing otab **JESandat** ennam kui need wahhimehbed homiko, kes wahkis homikut ootwad.

7. **Israel!** loda **JESANDU** peäles sest **JESANDU** jures on hallastus, ning temma jures on mitmesuggune ärrapeästminne.

8. Ning sesamma peästab **Israell** feikist temma pattudest.

Se seitimes Pattustpöörmissse Palwe.

CXLIII. Laul.

1. **JESAND!** kule minno allandikko palwe, panne tähhele minno halledad palwed omma tõe pärrast.

2. Ja ärra minne kohtusse omma sullasega, sest et ükski ellus innimenne ep olle õige sinno ees.

3. Sest et waenlane aiab mo hinge takka,
tem

temma ka-utab sutumaks minno ello, temma panneb mind istma pimmedusse kui need, kes ammogi on surinud.

4. Ning minno waim nõrgub ärra minno sees, ja minno südda kohkub kess minno sees.

5. Minna tulletan omma mele need endised päwad; minna mõtlen keige so teo peäle, minna kõnnelen sinno kätte tööst.

6. Minna la-utan ommad käd laiale sinno pole; minno hing himmustab sinno järrele, kui üks ma, mis marga tahhab.

7. Kule mind pea, JESUUS, minno waim lähhäb nõdraks; ärra petta omma pal-le minno eest, et minna ei sa nende sarnatseks, kes hauda mahha lähhäwad.

8. Anna mulle aegfaste kuulda sinno hallastust, sest et minna sinno peäle lodan; anna mulle teada sedda teed, mis minna peän kaima, sest et sinno järrele ihhaldab mo hing.

9. Peästa mind, JESUUS, minno waenlastest; sinno jure tullen ma warjule.

10. Öppetä sinna mind teggema, mis sinno mele pärrast on, sest et sinna olled minno Jummal; sinno hea Waim juhhatago mind õige tee peäle.

11. JESUUS, te mind ellawaks sinno nimme pärrast; peästa minno hinge ahhastussest sinno õigusse pärrast.

12. Ning ka-uta minno waenlased sinno hallastusse pärrast, ning rikku ärra keik, kes
* e minno

minno hinge waerawad, sest minna ollen sinno
fullane.

Uks Palwe/ kui sa tahhad häs-
ti ning hinge kasuks Jesusse
laua jure tulla.

S! armas Isand Jesus Kristus, minno
hinge karjane ning õppia, sinna olled üttel-
nud: minna ollen se ello leib, kes minnust soõb-
sellel ei pea nälga ollema, ning kes minno sisse us-
sub, sellel ei pea ial janno ollema. Minna tullen
sinno jure, ja pallun allandikult, et sinna tahha-
sid mind walmistada õigeks woõraks sesinnatse
taewalikko õhto-sõma-aiä jure, ja minno hinge rõ-
mustada, ning õige tee peäle juhhatada. Anna
minnule armo minno pattud süddamest ning tões-
te tunda ning kahhetseda, ja ehita mind se õige
usso pulma-ridega, et minna se läbbi woiksin nou-
da/ wastowotta ning hoida, mis sinna omma
kannatamisse, surma ning ülestõusmisse läbbi
minnule olled saatnud, et ma nenda woiksin õige
woõras sinno laua jures olla. Anna minnule
üks südda, mis allandik on ning pea leppib, et
minna heal meel andeks annan neile, kes mind
kaetsewad ning wihkawad. Kitku minno südda-
me seest keik tiggendusse ning wihha jured, ning is-
tuta minno hinge sisse armo ja hallastust, et min-
na keik innimesed sinno pärrast armastan. Sin-
na olled isse ütelnud: haigedele lähhab arsti
tarwis!

tarwis, ja mitte terwettele. Minna waene
 ollen haige, aita ning te mind terweks hinge polest.
 Sinna ütled: Tulge minno jure teit, kes teie
 ollete foormatud ja waewatud minna tah-
 han teile hingamist sata. Oh armas Jum-
 mal! minna ollen mitme pattoga foormatud,
 wotta neid minnult ärra, ja peästa mind sest
 patto foormast: ma ollen rojane, puhhasta
 mind: ma ollen pimme, walgusta ja te targaks
 mind: ma ollen waene, te minno hinge rikkaks:
 ma ollen ärrafaddunud, otsi mind: minna ollen
 patto läbbi hukkamoistetud, te sinna mind õn-
 faks. Minno kallis hinge peigmees, Jesufe!
 peästa mind minno ennese tahtmisest, ning wot-
 ta mind sinno holeks, sest sinno sees woin ma el-
 lada, isse-enneses surren minna; sinno sees ollen
 ma õige, isse-enneses ollen ma pattune. Tulle sin-
 na minno jure, ja anna minnule sinno arms, ello,
 õigust, heldust ning hallastust. Oh! kallis Je-
 sufe, mo hing on sinnota surnud, te sedda ellawaks,
 temma on haige, te sedda terweks; minno südda
 on paljas keliist häist kumbedest, täida sedda õige
 usso, armastusse, allandusse, pühha himnude ja
 teikide hea kumbedega, et minna woiksin nenda, kui
 sinna tahhad, omma hinge ette murretseda, sinno
 jurest ilma kawwalusseta keige pattude wasto ab-
 bi otsida, ja nenda woiksin iggawest sinno jure jä-
 da, kui sinna olled ütelnud: kes minno lihha söõb
 ning minno werd joob, se jääb minno sisse, ja
 minna temma sisse, ning minna tahhan tedda ül-
 lesärratada wiimisel päwal. Walmista minno

hinge nenda, armas Issand, Jesus Kristus, sinno falli kannatamisse, surma ja üllestousmisse pärrast, Amen.

Üks teine Palwe.

SH! minno armas fallis Dnnisteggia Jesus Kristus, minna tännan sind süddamest, et sinna mind so kibbeda surma ning kannatamisse läbbi kalliste olled lunnastanud ning sesinnatse sure armo mällestusseks ühhe õhto-sõma-aia seäd nud. Ürra lasse mind agga korra pärrast ühhe holeta süddamega sinno lauale tulla, sest et ses omma rummalusse ning holeta patto ello sisse tahhab jada, ei sa kasso sinno lauast, waid soõb ning joob ennesele suremat hukkatust. Sepärrast walmista minno südda, et minna omma patto hädda ning süddame kurjust woiksin õiete tunda, süddamest kahhetseda ning wihkeda, ja sinno käest abbi ning wägge patto wasto otsida, ja nenda sesinnatse armo sõma-aia läbbi omma usko finnitada, sinno risti hea melega ennese peäle wotta iggapäaw, ja sinno tahtmisse järrele ellada, kunnima sinno au riki sinnoga pallest pallesse ühtesaan. Kule minno waese palwe sinno lõpmata armo pärrast, Amen.

Õhtaminne/ kui sa Jesusse ihho saad.

SH! terre tullemast, armas Jesus, omma pühha ihhoga! sesamma soõtko ja tehko mind ka pühhaks, ning jägo iggaweste minno jure, Amen.

Ellit:

Issand Jesus, sinno pühha ihho kinnitago mind, ning hoidko mind õiges uskus iggawesseks elluks, Amen.

Ohkaminne, kui sa Jesusse werd jood.

SH! terre tullemast, armas Jesuke, omma falli werrega; sinno werri pesko mind puhtaks feigest minnust pattust. Minna tännan sind, et sa olled minno jure tulnud; ja nüüd iggaweste ka minno sisse, Amen.

Ellit:

Issand Jesus, sinno fallis werri kinnitago minno nõdra usko iggawesseks elluks, Amen.

Uks Tanno / kui sa olled ausaste
Jesusse Laual olnud.

SH! armas Issand Jesus Kristus, ma tännan sind süddamest, et sinna mind omma falli ihho ja werrega olled sõotnud ning jootnud. Ma tännan sind feige sinno armo eest, et sinna minno heaks olled innimesseks sündinud, minno pattude pärrast surma wasto wõitelnud ning werd higgistanud. Ma tännan sind ka feigest süddamest, et sinna minno sū pärrast wotsid kannatada feif hädä, waewa, ahvastust, hawad, teotust ning naero, fibbeda fibbowitsso kroni ning muud wallo, et wasto sinno filmi süllitati, et sind

risti lödi ning hirmsaste surmati. Ma tännan
 sind keige hea eest, mis sinna mulle seläbbi olled
 saatnud. Sinna olled minno heaks teinud, mis
 Jummalä kange käst moistis ning kästis, ning
 olled minno patto süüd maksnud, taewase Jesa-
 ga mind leppitanud, ning nenda minnule saatnud
 pattude andeks andmist, iggawest õigust, pühha
 Waimo abbi ning iggawest ello. Keif sedda head
 tahhad sinna omma kalli õhto-sõma-ala läbbi min-
 no mele tulletada. Kuida olleksid sinna, armas
 Jesand Jesus, minnule woinud kallima armõ
 panti anda? Anna minnule armõ, et minna sed-
 da head ial ei unusta; sinno pühha ihho ning
 werri pühhitsego ja õnnistago minno ihho ning
 hinge, peästko mind keigest rummalussest, ja hoidko
 mind allati keige pattude eest. Armas, helde õn-
 nisteggia, ella sinna minno sees, ning sata wälja
 minno süddame seest keif kurjad patto kõmbed, et
 minno südda ük sipäine sinno hone woiks olla. Sin-
 na kihlad ennast minno hingega, ning tõstad sed-
 da kunninglikkufs emmandaks, sepärrast ei sunni
 mulle mitte ennast pattude ning roppo ello orjaks
 anda, ning kadduwa patto rõmo läbbi sedda süurt
 au ka-utada. Ehhita minno hinge waimolikkõ
 ehtega, kange usso, tullise armastusse, põllewa
 lotusse, kalli allandusse, pühha kannatusse, täs-
 sase mele ning süddamelikkõ palwega, et minna
 sind ük sipäine, armas Jesus, iggatsen, ning sin-
 noga ühhes ollen, sögo ehf iogo, maggago ehf
 walwago, ellago ehf surrego minna. Olle minno
 sees, et minna woiksin sinno sees olla, sinnust rä-
 gida,

gida, laulda, ning allati sinno peäle mõttelda, selle õige usso sees siit ilmast ärralahkuda, wilmsel päwal rõmoga ülestousta, ning iggawesse rõmo sisse sada, Amen.

Uks Palwe pärrest pühha õhto-sõma-aega/ misga meie ello Parrandamisist pallume.

SH! minno kallis õnnisteggia, Jesus Kristus, aita nüüd, et sinno pühha ihho ning werri mulle woiks tulla ning siggida minno ello parrandamisest. Sinna, oh armas Jesus! kes sa olled pühha, õige, wagga, helde ja armolinne, tulled mo waese pattuse juure; anna omma armo, et minna sinno läbbi nüüd ka woiksin sada pühhaks, õigeks, waggaks ning armolisest, et ma rammoning wägge saan nenda ellada kui sa olled ellanud, ning et ma káin sinno jälge sees. Anna mulle ühhe nisugguse süddame, mis sind kardab, ühhe nisugguse tahtmisse, mis sinno tahtmisse järrele on, ühhe hinge, kenne sees sulle, oh armolinne Jesuse! woiks asset olla. Anna, et ma sinnust kinnipean, et sa mulle ommaks jääd. Oh! minno hinge peigmees, aita, et ma sulle nüüd ellan; ella sinna minno sees, te omma tõ minno sees. Ehita mo süddame pühha kartussega, mo hinge tulise armastussega, mo mele ning mõtte tõssise allandussega, et ma ma ilma asjad ärrapõlgan, ning jummalikko asjade järrele iggatsen, patto wihkan, ja õigust armastan. Kitku minno südda-

me seest árra liapeatoidusse murret, lihha-himmo, silna-himmo ja fórk ello, sesinnatse ilma lusti ning rómo, ja feif ligajulgust. Jstuta agga minno sisse feif suggused púhhad fombed ning joned. Hoia minno su, et temma wallet ei rági; minno filmad, et nemmad túhja peále ei wata; minno fórwad, et nemmad úhtegi nuriato sanna, egga háw witu maid, egga jölledaid kónnesid, egga naljaheimist ei fule; minno fáed, et nemmad furja ei te; minno jallad, et nemmad patto tee peál ei kónni; ning feif minno liifmed, et nemmad sedda takka noudwad, mis hea on, ning et minna sedda wisi sinno lábbi, oh helde Jesufe! feigest pattust lahti ning iggaweste ónsaks saan. Amen.

Ufs Palwe/ mis ga pallutakse ðiget ning tósfist Usfo.

Eigewággewam ning armolinne Zummal,
Minna kaeban ning tunnistan sulle, et minno súdda omma pattuse súndimisse lábbi foggone on árraríkkutud, temma on usfmata, ilma lotusse ta, ning on merre laenede sarnane, sest et ta ikka kaksipiddi mótleb. Sest tulleb se, et ma polle sinno púhha sanna ðiete wastowotnud, egga se peále lootnud. Anna, armas Jssa, sedda patto mulle andeks ning árra nuhtle mind mitte, nenda kui sa olled áhwardanud, et need peawad árranetud ollema, fes innimeste ehf mu asja peále lootwad. Et agga innimenne isse-ennesest ei woi Zummalamele párrast olla, siis pallun minna, helde Jssand,
 te

te puhtaks minno südda õige usfo läbbi feigest
 faksiipiddi-mõtlemisest, ebba-usfust ning tühjust
 lotusfest, et ma mitte innimeste egga ma-ilma au
 ja rikkusse peäle ei loda. Suta mo süddames se
 õige usfo, et ma sind õppin õiete tundma, sinno
 fanna uskma, ning kindla lotusfega wastowõtina
 mis sa olled ommast armust Jესusse Kristusse läb-
 bi tootanud. Ärra põlga minno nõdra usfo mitte
 ärra, waid kaswata ning kinnita sedda. Ärra mur-
 ra sedda rõhnutud pillirogo, ning ärra kustuta sed-
 da suitsejat tahti mitte koggone ärra. Oh Jesus
 Kristus! Jummala Poeg, sa feige-illusam hinge
 põlgmees, kihla ennast usfo läbbi mo waese hinge-
 ga. Jä sinna minno sisse, sest sa olled usfo läbbi
 minno parralt, ning feik, mis sa olled teinud ning
 kannatanud, tulleb minno heaks. Oh pühha
 Waim! minno õppia ning juhhataja, sata sinna
 mind Jummalaga jälle ühte usfo läbbi; põra
 mind jälle ümber temma pole. Istuta mind Je-
 susse Kristusse sisse, et ma kui üks taewane taim
 temma sees hakkän kaswama ning temmast ram-
 mo ning wägge saan. Uenda need jummalikkud
 kumbed minno sees, ning te mind usfo läbbi ues
 lomaks. Ärra lasse mind muud ühtegi mõttelda,
 rägida egga tehha kuid sedda ükspäinis, mis us-
 fust tulleb. Kinnita mind, et ma usfo sees kurrat-
 ti, ma-ilma ning omma pattuse lihha kiusatusse
 wasto seisan, nenda et ma woimust nende peäle
 saan, ning sel wiisil feelmata Jummala rikis ellan,
 ning õnsaks saan, Amen.

Üks palwe / mis sees meie süddame-
likko armastamist Jummalä ning om-
ma liggimesse wasto pallume.

Selde ning armolinne Jummal, oh! kui kulum
on minno südda, kui tühi on temma sest
jummalikkust armastussest. Käl ma armas-
tan, parrago Jummal! sedda furja ma ilma
ning temma kumbed ja wiid. Minna armastan
isse-ennast mitte nenda, kui sa olled käsknud, waid
omma furja süddame nouandmissesse järrele. Ni
furjaste ollen minna waene ärrarikkutud, et ma
sedda armastan, mis mind hukka satab, agga
sind, minno helde Jummal, ei moista ma mitte
armastada ülle keige asjade, egga omma liggimest
kui isse-ennast. Oh! anna mulle sedda rasket pat-
to andeks, et se hirmus nuhtlus mitte ei tulle min-
no peäle, mis so sanna sees on kiriotud, et se peab
ollema ärranetud, kes Jესust Kristust ei armasta.
Tulle siis mulle appi, oh helde Jēsa! ning kus-
tuta ärra minno sees keik armastamist, mis sinno
käest ei tulle. Ärra lasse mind siis mitte armas-
tada sedda ma ilma egga ühtegi sest, mis selle sees
on. Sita agga minno sees sedda pühha armas-
tusse tullokest, et ma sind hakkän keigest südda-
mest ning ülle keige asjade armastama, sepärrast
et sa olled se keige-illusam, keigeparras, ning kei-
gemaggusam, et sa olled se armastusse hallikas,
ning se heldus, pühhitsus ning õigus isse. Olgo
siis minno hing, südda, meel ja moistus sinno
pärralt, et ma ühtegi ei mõtle, tunne, moista, tah-
ha

ha egga te, kuid ükspäinis sedda, mis sinno taht-
 misse ning meele parrast on, ning sinno Waim mi-
 no sees wottab tehha. Lasse mind sinno armas-
 tamisse parrast mahhajätta sedda, mis sinno taht-
 misse järrele ei olle, nenda et ma hea melega keif
 hädäda ning waewa kannatan. Sinno armas-
 taminnne tomimago mind ennese jure, et ma sinno-
 ga ühte saan ning iggaweste ka ühte jään, et ma jär-
 geste sinno peäle mõtlen, finnuft rägim ning sinno
 järrele iggatsen. Agga, armas Jessa, et ükski ei
 woi sind armastada, kui temma liggimesi ei ar-
 mastata, siis täida ka minno südda armastusse
 ning heldussega omma liggimesse wasto, et ma
 tedda armastan kui isse-ennast. Alita siis, et ma
 omma liggimessele head söwin, temma eest pallun,
 tedda mainitsen, nomin, rõmustan ning keif sug-
 guft head temmale teen, ning ennast hoian, et
 minna temmale ühtegi pahhandust ei anna. Ue-
 ra lasse mind mitte ükspäinis neid armastada, kes
 minno head söbrad on, ning mulle head tewad,
 waid olle mulle armolinne, ning sata omma püh-
 ha Waimo läbbi sedda meelt, et ma neid ka ar-
 mastan, kes minno waenlased on ning mulle kura-
 ja tewad. Alita, helde Jessa, et ma neile hea me-
 lega andeks annan, nende eest pallun, ning head
 neile teen, nenda et nemmad minno heateggemiste
 läbbi saaksid ärrawoidetud, ning ommast wiis-
 fest süddamest peästetud. Keif sedda head te-
 mulle, helde Jummal, omma sure armo parrast,
 Amen.

Uks palwe / mis sees meie pallume
Kannatusse eht ühhe kannatlikko süd-
dame pärrast.

SH! armas Jssand, Jesus Kristus, sa olled
se kannatlik Jummal tal, kes hädda, wae-
wa, teotust, surma ja risti surma inimeste pärr-
rast on kannatanud, et sa seläbbi meile saatsid ig-
gawesse rahho ning rõmo. Minna pallun sind
süddamest, et tulle minno sisse ning õppeta mind
ka kannatlik ollema, sest et minna ei tahha mitte
hea melega sinno risti ennese peäle wotta; waid
minnatahhasin käl enneminne omma kurja süd-
dame nou järrele ellada, et ma saaksin siin ilma peäl
rahhul olla, ning et minno kässi aialikko asjade
sees woiks hästi käia. Mis pean minna ütlemä?
ma ollen rummal, ning ei moista, mis mulle he-
aks tulleb. Sinna agga, sa tru Jummal, olled
se keigetargem Jssa, ning moistad lapsi kaswa-
tada. Urgo sündko siis mitte minno tahtminne,
waid te sinna minnoga nenda, kui sa isse tead mul-
le hea ollewad. Kinnita mind, et ma keik sinno
käest wastowõttan ühhe kannatlikko süddamega,
ning et ma sinno wasto ei nurrise. Üita mind
omma armoga, et ma sind ilma karwalusseta
tännan, kui sa mind omma ristiga ennese sarnat-
seks wottad tehha. Õppeta mind meles piddama,
et ühtegi ei woi mulle ilma sinno tahtmisseta sün-
dida. Lasse mind keige hädda ning waewa sees
siiski rõmus olla. Keige-ennamiste pallun min-
na, helde Jesuke, sinno käest, hoia mind, et min-
na

na mitte ei sõima, kui mind sõimatakse, et ma mitte wasto ei lö, kui mind lüakse, et ma mitte kurja ei maksa kurjaga; waid anna armo, et ma sinno tahtmisse parrast keif kannatan tassase melega, ning ennast weel surema risti, teotusse, waewa ning abhastusse arwan wäärt ollewad. Komusta mind sel aial omma kannatusse läbbi, ning te mind omma risti läbbi pühaks ning puhtaks keifist pattust, ning iggaweste õnsaks, Amen.

Ühhe haige innimesse Palwe.

SH! helde ning armolinne Jummal, sulle tunnistan minna ning kaeban, et minna ep olle tänni nenda mitte ellanud, kui sinna omma sanna sees olled käsknud; waid minna waene ollen omma kurja himmude järrele ellanud. Oh! mis kurb on minno südda, et ma nisuggune ollen olnud. Separrast tunnen minna ka, et sa õigusse parrast sedda haigust olled minno peäle pannud, et ma pean omma patto hirmoning hädda õppi ma tundma, ning sinno käest abbi otsima. Sa õige Jummal moistad kohbut minno peäle, et mind ma-ilmaga ei pea hüüka moistetama. Sa tulletad minno mele sesamma haigusse läbbi, et ma surrelis ollen. Peasta mind, helde isfa, enne kui minna surren, omma patto häddast. Õns se so pühha tahtminne, et ma pean haige ollema, siis sundko sinno hea tahtminne. Hoia agga minno hinge kuriade kiusatuste eest. Olgo se haigus minno hinge ohhuks ning rohhuks, et mo hing sest pararamaks

ramaks saaks. Hoia mo süddame, mele ning mõt-
 ted Jummalahho sees. Oh! heida armo min-
 no peäle, sest sa olled mo Loja, ärra rikku omma
 waest loma. Kui se haigus ep olle surma tööbi,
 siis aita mind, ning anna mulle surest armust mo
 endist terwist jälle, sest ma ollen rammoto. Oh!
 sa Jummalahhoeg, Jesus Kristus, wotta sinna
 mind isse arstida; wähhenda minno wallo ja par-
 randa mind omma pühha harwade läbbi. So
 pühha kannatus ning surm olgo mulle ello roh-
 huks. Ous agga, armas Jummal, sinno taht-
 minne, et sa mind se haigusse läbbi tahhad sest
 Kurjast ilmast ärraforristada/ oh! siis aita mind
 omma pohjatuma armo pärrast, et ma õnsaste siit
 ärralähän, ning nenda surmaga woitten, et ma
 sedda ärrawoidan, Jesusse Kristusse surma ning
 surma woitlemisse pärrast, Amen.

Tänno-palwe/ kui üks haige omma terwist jälle kätte sanud.

Armolinne Jummal, mo helde Issa, minna
 tännan sind keigest süddamest, et sa mind
 olled karristanud, ning mulle hirmo annud minno
 pattude pärrast. Sa olled armolinne olnud, et
 sa mind mitte surma kätte ei olle annud. Nüüd
 olled sa mulle weel aega annud ennast pattust
 pöördä. Alita siis, helde Issa, et ma ue terwis-
 sega ueste hakkän ellama pühha ning puhta ello
 sees. Sinno pühha Waim ellago nüüd minno
 sees; temma wallitsego mind, et ma teps ma ilma
 wisid

woisid ei armasta; waid et ma woifsin sinno omma
 olla ning sinno tahtmisse järrele ellada. Ze ka ter-
 weks mo waese hinge, ning haffa isse selle sees ella
 ma, nenda et ma jälle sinno sees kosfun ning wäg-
 gewamaks saan usso, armastusse ning kannatus-
 se sees; süs tahhan minna sind, kolm-ainus Jum-
 mal, iggaweste fita ning tännada, Amen.

Ühhe haige innimesse Palwe/ kui surm liggi jouab.

SH! sa iggawenne Jummal, üks hallastusse
 Issa, et hallasta minno waese peäle, nen-
 da kui üks issa omma laste peäle hallastab.
 Mõttele se sanna peäle, mis sa olled ütelnud: min-
 no hallastus on suur. Mõttele se peäle, et so ar-
 mas Poeg Jesus Kristus minno pärrast on inni-
 messeks sündinud. Mõttele se peäle, et sa omma
 ainosündinud Poia olled annud, et keif, kes tem-
 ma sisse ussurwad, ei pea hukka sama, waid et ig-
 gawenne ello neil peab ollema. Misugguse usso
 sees tullen minna sinno jure ning pallun sind: hal-
 lasta minno peäle omma armsa Poia pärrast.
 Minna annan omma hinge sinno kätte, pärr-
 sinna sedda; ärra arwa minno pattud mitte mul-
 le süüks. Heida armo minno peäle, ning wotta
 mind wasto ommaks lapses. Oh Issand Je-
 sus Kristus! minno kallis hinge peigmees, wotta
 mind ülles omma maiasse, mõttele omma surma
 hädda peäle, ning aita mind mo surma häddas,
 et ma sind ärra ei unnusta. Olle sa mo südda-
 mes

mes ning meles, ning aita mind nenda surmaga
woitelda, et ma sedda ärrawoidan. Oh! minno
tru karjane, ärra jätta omma lammast mahha,
felle pärrast sa olled omma ello jätnud. Otsi
mind weel omma armoga, ning kui sa mind saad
leidnud, siis wi mind omma Paradisi sisse.
Oh pühha Waim! mo ainus abbimees keige mo
hädä sees, tulle nüüd appi, kinnita minno usko,
ning ärra lasse sedda mitte ärrakustuda. Hoia
mind kurja Waimo kiusatuste eest, ning ärra las-
se mind mitte surma hirno tunda. Kui lõppeb
ärra minno meel ning moistus, siis õhka sinna
lõpmata minno süddames, ning rõmusta mind
ühhe õnsa surmaga Jeesuse Kristuse kannatusse,
wallo ja surma pärrast, Amen.

Palwe keigesugguse Hädda Uial.

Aimas Issand Jummal, keik on õige, mis
sinna teed. Sinna olled meile tunnista-
nud, mis meile õnne ehk hukkatust, ello ehk sur-
ma, head ehk kurja satab, et meie piddime targaks
sama, ello ning head takkanoudma, sind armas-
tama, ja sinno sanna kuulma. Agga meie olle-
me, parrago Jummal! kurja armastanud, ja he-
ad ärrapõlnud ning nenda wasto ofsa teinud, et
meie sinno pühhasi tahtmisest ei olle holinud, waid
omma kurja meelt möda ellanud. Sepärrast on
sinno lohhus õige ning pühha, et sinna, armas
Jummal, keik sedda willetsust meie nuhtlusseks
ning ka meie heaks ning hinge parrandamisseks
meie peäle olled saatnud. Sind, oh helde Jum-
mal!

mal! olleme meie wihhastanud omma kurja koma
 bede ning teggudega, ennamge kui meie wannemad
 Mis siis innimesed ommas ellus nurrisewad? ig-
 gaüks nurrisego oma pattude wasto, kiusago ning
 katusgo omma ello ning tood, ning nenda tosttem
 ommad süddamed ning käed Jummal pole ning
 üttelgem: meie, meie olleme patto teinud ning sanna
 kuulmata olnud, sepärrast ep olle sinna, õige Jum-
 mal, nüüd armo heitnud, waid olled omma wihha
 meie peäle otssego wäljawallanud. Oh Jssand! meie
 tunnistame omma endise kurja ello, ning habben-
 dame ennast omma eksitusse pärrast; sest meie olle-
 me kurjaste patto teinud; meil on wägga paljo
 süüd, meie olleme nuhtlusse wäärt, sest et meie olle-
 me förwale lainud se tee peält, mis sinna meid olled
 käsknud, ning sepärrast on sesinnane suur hädda
 meie kaela peäle tulnud. Oh armas taewane
 Jssa! meie tunnistame sinno ette omma ning om-
 ma wannemate pattud ning jummalakartmata
 ello, ning pallume sind süddamest, anna meile ar-
 mo, et meie neid woiksime õiete tunda, kahhetseda,
 ning wihkada. Heida armo meie waeste peäle
 omma sure hallastusse pärrast, nenda kui sinna
 enne olled andeks annud, et meie same sinno suurt
 armo ning wägge nähha. Sinna olled toota-
 nud, ja ütelnud: se Jssand on kannatlik, armo-
 linne ning ustar, temmal on wägga halle ning
 ärras meel; temma annab andeks keik ülleastmis-
 sed ning pattud. Sepärrast kule nüüd meie pal-
 we, armas Jssand Jummal, ning olle meile armo-
 linne; eh hita jälle ülles, mis on ärrarikkutud, ja

parranda meid. Põra omma wiikka ärra ning
 ärra lasse sedda mitte eddasi miinna. Wotta
 meid waggaks ning pühaks tehha, et meie jou-
 aksime süddamelikko palwega feik hädda nina kah-
 jo meie peält ärrakäända. Põra ennast jälle ar-
 moga, helde Jummal, meie pole, ning olle om-
 ma sullastele armolinre Jesusse Kristusse, meie
 õnnisteggia pärrast, Amen.

Palwe Göa ning Waeno Uial.

Selle Kolm-aino Jummal, Issa / Poia,
 ning pühha Waimo nimmel / Amen.

Ammad innimesed, et Jummal Issand ei olle
 mitte ütspäinis kääknud palwet tehha, waid
 ka omma falli ning tõssise tootusse pärrast hädda
 aial tõeste rahhab aidata, fui palwe süddamest tul-
 leb; sepärrast on wägga tarwis, et meie selfinnatsel
 kurwa ning häddalisse aial süddamelikko palwega
 temma kääst abbi otsime, tedda keigesugguste hea-
 teggemiste eest süddamest tänname, ning wägga
 pallume, et temma armust wõttaks ommad hea-
 teggemissed kaswatada, ning feik nuhtlused,
 mis meie kül wäärt olleme, ärrakäända! sepärrast
 üttelgem su ning süddamega Prohweri Daniele ra-
 mato ühheksamast peatükki:

Oh Issand! sinna wägger ning suur Jum-
 mal, meie kobbus on sind karta; sinna finnitad
 seädust nina heldust neile, kes sind armastawad,
 ning sinno kääsko rahhelepannewad. Meie olle-
 me

me patto ning üllekohhut teinud, Jummalafart-
mata olnud, ning sinno wasto pannud se läb-
bi, et meie sinno käskest ning tahtmissest
olleme ärratagganenud. Meie ep olle mitte sinno
sullaste nende Prohwetide sanna kuulnud, mis
nemmad meie kunningattele, würstidele, wanne-
mattele ning keigema-rahwale rääksid. Sinna
Issand olled õige; agga meie peame ennast hää-
bendama, et meie sinno wasto olleme patto tei-
nud. Agga se Issand meie Jummal hallastab
ning annab andeks, sest meie olleme temma was-
to pannud, ning ei olle Issanda omma Jumma-
la sanna kuulnud, et meie pididime temma käske
järele ellama, mis temma omma sullaste nende
Prohwetide läbbi meile fulutas. Waid keif Is-
raeli rahwas astus ülle sinno kässo ning tagga-
nes ärra, ning ei wotnud sinno sanna kuulda.
Sepärrast on täieste meie peäle tulnud se need-
minne ning wanne, mis Mosesse Jummalal sul-
lase kässo sees on kirjotud, sest et meie olleme
Jummalal wasto patto teinud. Ning temma
on tõeks teinud keif sannad, mis temma on räägi-
nud meie, ning meie kohtowannematre peäle, kes
meile pididid kohhut moistma, et temma pididid suurt
nuhtlust meie peäle saatma. Kui Mosesse käs-
tus on kirjotud, nenda on keif se nuhtlus meie peäle
tulnud, ning meie ep olle siiski Issandat omma
Jummalat pallunud, egga ommasid kurjast tõõst
pöörnud, egga temma tõe sanna tähhele pannud.
Sepärrast on ka se Issand sedda nuhtlust kermeste
meie peäle saatnud, sest Issand meie Jummal on

õige feige omma teggude sees, mis temma on teinud, sest et meie temma sanna ei olle wotnud. Ja nüüd Jssand meie Jummal, kes olled wäggewa fäega omma rahwast Egiptusse, maalt wäljawi nud, ja ennesele ühhe nimme teinud, mis tanna päwani kestab, meie olleme patto teinud ning jummalafartmata olnud. Oh Jssand! sinno õigusse pärrast tagganego sinno wiha ning sinno hirm meie (lõõna ning) ma peält; sest meie patto pärrast ning meie wannematte üllekohto pärrast on meie ma (ning lin) ja sinno rahwas naeruks sanud feifile, kes meie ümberkaudo ellawad. Kule, meie Jummal, omma sullase palwed ning temma õhkamised, ning olle Jssanda pärrast armolinne omma pühha paigale, mis rikkutakse. Võra omma kõrwa, minno Jummal, meie pole, ning kule; te ommad silmad lahti, ning wata, kui meid rikkutakse, ning sedda lõõna mis sinno nimme järrele on nimmetud. Sest meie õhkame sinno pole kumardades, ei mitte omma õigusse, waid sinno rohke hallastusse pärrast. Oh Jssand! kule, oh Jssand! anna andeks; oh Jssand! panne tähele ja te sedda; ärra wibi sinno ennese pärrast, minno Jummal, sest sinno nimme järrele on sinno lin ning sinno rahwas nimmetud.

Palwe Rahho pärrast.

SH! Jssand, Jesus Kristus, sinna lggatwenne nouning rahho, andia, sa olled meile waimolikko rahho saatnud; se eest olgo sulle, Jssand
ning

ning pühha Waimoga litus ning tänno iggawest. Sa olled meid siit sadik aialikko rahhoga önnistanud; agga meie ei olle sedda sinno suurt heateggemist mitte nenda, kui kohhus on, moistnud, egga sulle se eest au annud, waid se läbbi mitmil wisil holetumaks läinud. Sepärrast on ka sinno wihha meie peäle öige, et sinna meid söa ning arwalikko waenoga nuhtled. Anna meile, oh Issand Jesus! andeks meie tännamata kombes ning keik muud pattud, misga meie sind olleme wihhastanud, ja näita meile omma falli armo, sest et sinna olled nende abbimees, kes sinno peäle lootwad. Wata, meie ei loda mitte omma raud-ehk söa riistade peäle, sest keikide innimeste abbi on tühhi. Agga sinna, Issand Sebast, olled meie abbi, sa keigewäggeram söddamees ning kaitšia hädda sees, sinnoga tahhame meie ommad waenlased mahhalua ning sinno nimmel tahhame meie jalge alla tallada neid, kes meie wasto pannewad. Anna meie söawäele öinne ning woimust merre ning ma peäl. Wotta omma armo hokes meie armolist Keisri, et temmale ühtegi kahjo ei jahu. Anna temmale öinne, sinno parram käsfi kinnitago tedda, et temma sinno wäe läbbi omma waenlaste peäle woiks sada woimust, ja sinnule se eest au anda. Hoia tedda kui silmaterra keikide salalaja takkakiusamiste ning arwalikko peäletullemisse eest. Anna temmale woimust, ning sata temma nouud forda, ning kau-ta ärra meie waenlased sinno wäggera käe warre läbbi, ning lasse nende nouud tühja miina. Olla üks tulline müür meie ma

ning liina ümber, ning lasse ommad pühhad
 Inglid ühhe leri meie ümber tehha, et ei sa meie
 liggi ühtegi kahjo egga willetsust. Zuhhata meid
 sinno nou järrele, ning wotta meid armust wasto.
 Ning et sinna üksi sesamma olled, kes söale keiges
 ma-ilmas teeb otsa; sepärrast lasse omma rahho
 mötted meie, ning keige sinno risti-koggodusse peä-
 le paista. Anna keikile kunningattele, ning ülle-
 mattele ühhe moisklikko süddame, et nemmad õp-
 piwad moistina, misuggune suur ning kallis war-
 randus se rahho on, et nemmad sedda sureholega
 wottaksid nouda. Zuhhata nende süddamed, sest
 need on sinno kões, et nemmad wotwad ussinad
 olla leppitama ning rahho teggema. Snnista ka
 keik nouud ning mötted, mis selle pärrast petakse.
 Anna, oh Issand, rahho omma male, õnne ning
 abbi keikile seisustele, et meie sind, kes sa olled ar-
 mastamisse ning rahho Jummal, siin keelmata
 woime tenida, ning wimaks pärrast sedda ello se
 iggawesse ning taewalikko rahho sinno jummalik-
 ko au sees otsata nähha ning tunda. Amen.

Meil anna rahho armoga, Oh Jummal! meie
 aial, Kes meie eest woib söddida, Ep olle ükski
 maial kui üksnes sinna Jummal.

East' meie Ma-wallitsejal Head wallitsust ka
 olla, Et woime rahho temma al Ja hinge toi-
 dust sada, Sind, armas Jummal! karta, Amen.

Palwe Nalja Nial.

SH! keigewäggewam, armolinne Jummal, sin-
 na ütled; kui minno rahwas tahhaks min-
 no

no sanna kuulda, ning Milano tede peäl káia, siis tahhassin minna neid keigeparrama nisso ehk wiljaga söta ning meega neid táita. Sinna olled ka keik ma wilja Jeesuse Kristusse lábbi önnistanud, ning selgest armust murretsenud, et maad ning põllud, mis pattude párrast peaksid ohhakaid ning kibbowitso kaswatama, peawad head wilja kandma; ning sega tahhad sinna keik innimesed öppetada, et nemmad peawad moistma, kui heide ning armolinne sinna olled, ning et nemmad peawad sind ülle keige asiade kartma, armastama, ning úkspáinis sinno káest ibho ning hinge hádda sees abbi otsima ning sinno káest úkspáinis abbi ootma. Et sinna agga ka úks öige ning pühha Jummal olled, siis olled sa áhwardanud, et sa innimeste tánnamata ning heletuma ello párrast neid poua ning liamárjaga tahhad nuhhelda, et se ma ei pea omma wilja andma, nenda kui kohhus olleks, sepárrast teed sinna taewast raua ning maad wasse sarnatseks, et öigel ajal ei pea piiska saddama, egga ma öiget orrast kaswatama. Oh armas Jummal! sinna olled ka meie pattude párrast náлга meie peále pannud, ning meie olleme ka sedda wáart, sest meie ning meie wannemad olleme sinno head annid kurjaste pillatanud, tõrusse, liajomisse prassimisse ning mu wallatussega. Oh Jeesand! anna armo et meie woiksimis sedda keik öiete tunda ning kahhetse da. Peásta meid árra sest raskest nálgast, mis meid waewab, ning parranda meie süddamed, et meie ilmafawa walusseta kui waggad lapsed sind öppime kartma

ning armastama, ning et meie eddasi omma peatoidust tännoga wastowöttame sinno sure nimme kitusse's ning meie tarwidusse's Jesusse Kristusse meie Issanda pärrast, Amen.

Palwe Katto Nial.

SH! armolinne, feigewäggewam, iggawenne Jummal, sinna olled ähwardanud, et sinna innimesie patto pärrast hirmsa katko többe nende peäle tahhad läkkitada. Meie tunneme nüüd seda rasket witsa, mis meie omma rummala ning holeta elloga ennese kaela peäle olleme saatnud; ning tunnistame sinno ette, et sinno Eohhus õige ning pühha on. Sepärrast pallume meie sind südamest, et sinna tahhaksid meie peäle armo heita, ning meid õppetada õiete tundma, et meie iggawesse huffatusse wäärt olleme, ning et sinna sefennatse sure hirmo läbbi tahhad patto unnest üllesärratada keik, kes maggawad, ning weelgi sinno armo ilma kawwalusseta wastowöttwad, ning sinno armo wasto ei panne. Lasse meid nüüd moista sefennatsel aial, mis meie kassuks tulleb, et meie wöttame sinno pühha Waimo armo läbbi omma pohjatuma hinge hädda õiete tunda, Jesusse Kristusse Käest abbi otsida, ning kindlaste uskuda, et temma tahhab ning woib meid aidata. Ning kui sinno nou peaks ollema, et sa meid sefennatse többe läbbi siit ilmast tahhad ärraforristada, siis anna meile õiget usko/parranda se läbbi meie süddamed ning puhhasta meid läbbi ning läbbi

lábbi, et kui meie õige usso lábbi same ueks sün-
dinud, meie ka sinnoga sinno au riki woik'sime sa-
da Jesusse Kristusse meie kalli õnnisteggia pär-
rast, Amen.

Monningad lühikesed Laulo-
Palwed.

D armas Issand Jesuke!
Sa olled armas minnule,
Et sa keik head teinud nüüd,
Ja ärrawotnud minno süüd.
Sa maksid neid kül kalliste,
Kui peksti sind ni wahwaste.
Oh! lasse sinno abhastust
Mo hingel' sata rõmustust,
Et ussun sedda kindlaste/
Ja lahkun ilmast õnsaste, Amen.

* * *

Uht süddant pattust foormatud
Ning surest murrest waewatud
Eoon minna sulle, Jesuke!
Se wotta wasto heldeste/
Ning hallasta mo waese peäl,
Ja surest armust aita weel.
So surmaga mind leppita.
So werrega mind lopputa;

Siis ollen pattust peästetud,
Ja minno südda rõmustud, Amen.

* * *

Mind aita helde Jesufe!
Et sulle jouan peage,
Ning enne pöran fermeste,
Kui surm mind ksisub äkkiste,
Et tanna, iggal alal ka
Ma woiksin õnsast lahkuda.

* * *

Oh Jummal! minno abbimees,
Mind aita armust hädda sees;
Mo süddant pöra pattust nüüd,
Ning ka-uta mo patto süüd.
Ma lodan, Jummal! sinno peäl,
Kui sa muul' jaäd, mis tahhan weel?
Sa olled minno Jesufe/
Mo Jummal ning mo wennike;
Eest ollen rõmus süddamest,
Ja kidan sind ka feigest wäest.
Se peäle lodan ikka ma;
Jesuf, mo wend, mind arowita,
Amen.

Patto

Patto Tunnistus Kirrifus.

Aminad söbrad / wennad ning ded Jes
 susse Kristusse sees / et meie nüüd üh
 hes ko - us olleme Jummalala sanna kuul
 mas ning öppimas / Jummalat omma
 Jõsandat keige temma heateggemiste cest
 tannamas / ja keit pallumas / mis meil
 ihho ja hinge polest tarwis on; agga tea
 me / et meie keitide peäl se raske patto
 koorin on / kust meie süddamest vüame lah
 ti ning puhtaks sada; siis tahhame meie
 põlwili mahhalangeda / ja ennast Jum
 mala omma taewase Jõsa ette allanda
 da / süddame ja suga ennast waeseks pat
 tuseks tunda ning tunnistada / armo ning
 heldust temma käest palluda / ning üht
 lase teine teisega ööida:

Minna waene pattune inimenne / kes
 ollen patto sees sadud ning sundinud / ning
 parrast keige omma ello aia pattuses el
 lus ellanud / tunnistan keigest süddamest
 sinno keigewäggerwama Jummalala / min
 no armsa taewase Jõsa ette / et ma ei ol
 le sind ülle keige asjade / egga omma lig
 gimest kui isse ennast armastanud. Min
 na ollen / parrago Jummal! monnesar
 natset

natsel kombel sinno ja sinno pühha käs-
 tude wasto patto teinud mõttede / sanna-
 de ning teggudega / ning tean / et minna
 sepärrast põrgo ning iggawesse hukkatus-
 se wäärt ollen / kui sa nenda tahhaksid nuh-
 helda / kui sinno kange kohhus käsrib / ja
 minno pattud on teinud. Agga sinna /
 armas taewane Jssä / olled tootanud ar-
 mo anda ning hallastada keige waeste
 pattuste peäle / kes ommast patto ellust
 ümberpöörwad / ja kindla ussoga sinno
 pohjatuma hallastusse / ning meie Jss-
 sanda Jesusse Kristusse kalli lunnasta-
 missse peäle lootwad; neile tahhad sa an-
 deks anda / ning nende pattud neile mitte
 süüks arwada / mis nemmad ial enne
 sinno wasto on eksiinud. Se peäle lodanka
 minna waene pattune / ja pallun sind al-
 landikkult: olle sinna omma helde tootus-
 se pärrast mulle waesle armolinne / ning
 anna mulle keik minno pattud andeks sin-
 no pühha nimme kitussiks ning auuks.

Jummal se keigewäggewam ja igga-
 wenne Jssand andko meile omma süre
 pohjatuma armo ning meie Jssanda Je-
 susse Kristusse kalli lunnastamisse pärr-
 rast keik meie pattud andeks / ja andko
 meile armo meie pattuse ello parranda-
 da /

da/ et meie temma täest iggawest ello
same/ Amen.

Kirriko Palwe pãrrast Tutlust.

SH! ellaw/ teigewãggewãn ning igga-
wenne Jummal/ meie Issanda Je-
susse Kritusse Issa/ teige asjade Loja
ning kaitsta/ sind sinno Poia ning pũh-
ha Waimoga pallume meie süddamest:
hallasta meie peãle sinno armsa Poia
kalli lunnastamisse pãrrast/ kedda sinna
omma immelikko nou lãbbi ohwriks meie
pattude eest ning wahhemehheks sinno ja
meie wahhele seie ilma olled lãkkitanud/
et se lãbbi sinno õige wihha ma-ilma pat-
to peãle/ ning ka sinno suur heldus meie
wasto piddi nõhtama. Pũhhitse ning
wallitse meid keik pũhha Waimoga/ kog-
gu/ juhata ning finnita omma risti-
rahwast/ ning anna meile armo/ et meie
sinno õnsaksteggewa sanna jãrrele õige
usso ning pũhha ello sees woime kindlas-
te ellada. Hoia ning õnnista meie arm-
sa õllesma wallitseja/ meie armolisse Keis-
ri ning Hãrra/ kedda sinna armust meile
Peats

Peaks ning kaitstaks olled pannud. Kaitse tedda/ oh Jummal! keige temma tede peäl keige kahjo ning hädda eest/ mis temmale sallaja eht arwalikkult woiks sündida. Kinnita ning kaswata temma rammo ihho ja hinge polest. Lasse temma peäl hingada/ tarkusse ning moistusse/ hea nou ning sinno kartusse Waiemo. Walgusta temma südda/ et temma omma riki ning rahwast jouaks diete targaste wallitseda/ Kristusse foggodust kaswatada/ keige waenlaste peäletullemissed ning kurjad nouud ärrakeelda/ ning falli rahho sees sinno pühha nimme auuks ja temma allamatte heaks kawa ning hästi wallitseda.

Kinnita ning õnnista meie armolisse Keisri nou-andjad/ ning keik/ kedda temma on pannud tohto ning muud asjad
felle

felletama. Hoiä ning kaitse temma söda
 dawäggi ning selle pealikkud ma ning
 merre peäl. Anna neile head ning ühhe-
 melelissed mötted/ et nemmad sedda nou-
 wad/ mis sinno sure Jummalä auuks/
 meie armolisse Keisri/ ning keige se rigi
 kassuks tarwis lähhäb. Hoiä neid keige
 eest/ mis kahjüks ning pattuks woib tulla.

Pöra ärra/ oh armolinne Jummal!
 feik rasked nuchlussed ning willetsussed/
 mis meie omma pattudega olleme teni-
 nud. Anna meile kindlat terwist/ siggi-
 wat peatoidust/ tössist armastust/ ning
 ühtmelelist ello/ et meie rahho sees ning
 Jummalä mele pärrast issekestis woiksi-
 me ellada. Anna ka hea nou keige asjade
 sees/ mis tullewad ettewotta ning tehha/
 et meie nenda laitmata ello sees woiksi-
 me ellada; ja anna meile pärrast sedda aia-
 likko ello iggawest rõmo ning õnnistust
 Jeesuse Kristusse sinno Poia pärrast/ kes
 sinno ning pühha Waimoga ellab ning
 wallitseb ühhes ollemisfes/
 Amen.

✠ (o) ✠

Lita:

Litania

ehf

Palwe ning Gestralluminne feigesugguse
hådda sees.

(Issand, heida armo meie peäle 2c.)
leitasse Saulo-ramoto 309 lehhe küljest.

Palwe Ilma parrast.

Pallugem Jummalat ka ilma parrast:

S armas taewane Issa! anna meile
sähhardused ilmad, mis sinna tead meile,
weistele ja wiljale wälja peäl hea ollewad. On
nista wilja wälja peäl, hoia sedda poua ning
liawihma eest, ning feige mu kahjo ning kurja
eest; hoia meid nenda ka sõa ja werreärra
wallamisse, katko ning falli aia eest, et meie
sinno helde armo läbbi woikšime omma iggapä-
wast toidust ennestele sada, tännoga wasto-
wotta omma tarwidusseks, ning kui waggad
lapsed sinno mele parrast ellada, Jesusse Kris-
tusse meie Issanda parrast, Amen.

Pallugem Jummalat ka nende eest / kes
tänna tahhawad Jesusse laua
jure miinna.

S armolinne Jummal! anna neile
armo / et nemmad woikšid öiete
moista

moista sedda suurta waewa/ mis meie Jssand
 Jesus keitide inimeste eest on näis-
 nud/ et temina keitsuggust waewa ning
 wallo nende heaks kannatanud. Wal-
 mista nende süddamed/ et nemmad il-
 ma karmaluseta wottaksid keit patto-
 tööd kahhetseada/wihhkada ning mahhajat-
 ta; sest et meie helde Jesusse ihho nende
 pärrast hirmsaste on waewatud ning
 temina kallis werri ärrawallatud. Puh-
 hasta sinna nende süddamed läbbi ning
 läbbi / et nemmad sinno armo diete
 woiksid omma mele tulletada / ning tem-
 ma auuks siin ilmas ellada/ et nemmad
 ka sest iggawesest õhto-soma-aiast woiksid
 osfa sada Jesusse Kristusse meie Jssan-
 da pärrast/ Amen.

Palwe nende haigede pärrast.

Pallugem ka Jummalat / n. t. s.

N. N.

SE armolinne Jssand Jummal hallastago
 nende peäle nende hädda sees, andko nei-
 le süddamelikko pattustpöörmist, õiget usso
 Finitust, rõmust pattude andeks-andmist, pühha
 kannatust keige wallo sees, ja nenda tehko tem-
 ma nendega, kui ta teab sedda hinge ning ihho

polest neile hea ollewad Jესusse Kristusse meie
 õnnisteggia pàrrast, Amen.

Tanno haigede pàrrast/ kes terweks
 sanud.

Tännagem ka Jummalat n. t. s.
 N. N.

Kes omma haigusse pàrrast meie kirriko
 palwes olnud/ ning Jummalala armo
 lãbbi parramaks sanud.

Jummal, kes on rikkas hallastuses, olgo
 tãnnatud, et temma meie palwed kuul-
 nud ja neid parramaks aitud. Temma pidda-
 go neid eddespidi ùhhe hea terwise jures, ning
 andko neile armo, et nemmad terwe ihho sees
 ùhhe wagga süddame ja melega omma õnnis-
 teggia auuks woiksid ellada. Sedda tehko tem-
 ma Jესusse Kristusse meie kalli Luuastaja
 pàrrast, Amen.

Tanno nende eest/ kes pàrrast omma
 lapsewodi kirrikule tulnud.

Tännagem ka Jummalat n. t. s.
 N. N.

Kes pàrrast omma lapsewodi tãnna essi-
 messel korral kirrikule tulnud.

Shelde ning armolinne Issand Jummal
 olgo

olgo tännatud, kes neid nende lapsewodi aial
keige kurja ning kahjo eest hoidnud ning nüüd
jälle nende terwise jure saatnud. Temma and-
ko neile emmadele omma rohke armo, et nemmad
moistaksid omma head Jummalat öiete tunda
ning tenuta, ja omma lapsokessed Jesusse auuks
ülleskaswatada, et nendatao wannemad ning
lapsed Jummalakartusse sees woiksid ellada,
ning iggawesse ello pärriaks sada Jesusse Kris-
tusse meie Isanda läbbi, Amen.

Tänno nende eest / kes lapsewodi
sanud.

Tännagem ka Jummalat nende eest / ked-
da Jummal nende ihho koormast armo-
liffult peästnud ning nore so-uga
rõmustanud.

M. M. eest / kedda Jummal nore poiaga
rõmustanud

M. M. kellel Jummal nore tütre annud.

SE armolinne Jummal olgo tännatud, kes
neid emmaid nende koormast armoliffult
on peästnud. Temma lasko need lapsokessed
nende pühha ristmisse seädust möda ülleskas-
wada, et nemmad omma ello aial furratit ning
keif temma asjad ning kumbed woiksid ärra-
wandu

wanduda, omma Jesust puhta süddamega teni-
da, ja nenda iggawesse ello pärriaks sada.
Need emmad aitto se armas Jummal jälle nen-
de endise terwise jure Jesusse Kristusse pärrast,
Amen.

Tänno furnutte pärrast.

Tännagem ka Jummalat n. t. s.

N. N.

tedda Jummal siit kurjast ilmast on
ärakorristanud.

Se leigewäggewam Jummal, kes tedda om-
ma pühha nou järrele siit kurjast ilmast on
ärakorristanud, andko neile kehhadele rahholist
hingamist mulla sees/ wiimsel päwal ühhe rõõm-
sa ülestouzmist iggawessels elluks. Ta wotko
neid, kes nende surma pärrast kurwaks sanud,
omma pühha Waimo armoga rõmustada;
agga meid keif õppetago temma meles pidda-
ma, et ka meie peame surrema, et moistaksime
ühhe õnsa surma wasto targaste ennast wal-
mistada, ja ommal ajal sestinnatsfest waewa-
lissfest ilmast õnsaste ärralahkuda. Sedda and-
ko se armas Jummal Jesusse Kristusse se õige
surma ärrawoitja pärrast, Amen.

Wahhakulutamisse Sannad.

Sie tohyus on ka Jummalat palu-
da/

da/ et se abbiello saaks auffsaste ning kas-
 sinaste meie seas petud. Niid
 tahhab ennast üks paar rahwast
 tahtwad ennast monni paar rahwast
 abbiello sisse anda/ mis mahhakulutakse.

essimest }
 teist } korda
 kolmat }

Peigmees on N. N.

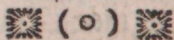
Pruut on N. N.

Ons niid kellelgi iniddagi nende abbiello
 wasto rägimist/ se tehko sedda aegsaste/
 ning olgo pärrast wait. Jummal and-
 ko neile omma armo ning õnne Jesusse
 Kristusse meie hinge peigmehe pärrast/
 Amen.

Se Jummalahho / mis üllem on
 kui keik moistus / hoidko meie süd-
 damed ja meie meled Kristusse
 Jesusse sees iggawes:

seks elluks /

A M E N.

Monningad Palwe = Laulud/
 mis enne Maria kitusse Laulo:

Minno hing auustab wägga n. t. f.

(Woib laulda.)

Wata Laulo ramato 104 lehhe küljes.

Kristusse Tullemissse Pühhal.

Walmistage teed selle Issandale. Halleluja!
 Halleluja!

Ning tehke temma tee-radda tasfases. Halleluja!
 Halleluja!

Joulo Pühhal.

Üks laps on meile sündinud. Halleluja! Hal-
 leluja!

üks poeg on meile antud. Halleluja! Halleluja!

Paasto Aial.

Kristus on meie eksitusse pärrast hawatud.
 Halleluja! Halleluja!

Ning meie pattude pärrast risti podud. Hal-
 leluja! Halleluja!

Kristusse ülestousmissse Pühhal.

Kristus on surmast ülestousnud, Halleluja!
 Halleluja!

Ning on meile ello jälle tonud. Halleluja! Hal-
 leluja!

Kristusse Taewaminnemisse Pühhal.

Kristus läks ülles taewa, Halleluja! Halleluja!

Ning istub Jummalal parramal kael. Hal-
 leluja! Halleluja!

Mel.

Nelli Pühhil.

Lõffita meile sinno pühha Waimo, Halleluja!
Halleluja!

Kes meie süddamed walgustab. Halleluja! Hal-
leluja!

**Kolin-aino Jummal Pühhal
ning**

Muil Pühhapäiwil.

Maita meile, Issand, sinno armo, Halleluja!
Halleluja!

Ming anna meile sinno rahho, Halleluja! Hal-
leluja!

**Laulud/ ehk Palwed/ mis Al-
tari ees laultakse.**

1. Kristusse Tullemisse Pühhade Aial.

Mõmas Issand Jummal, ärrata meid ülles pat-
to unnest, et meie walmis olleme, kui sinno ar-
mas Poeg tulleb, tedda rõmoga wastowõtma
ja puhta süddamega sind tenima, sesamma sinno
armsa Poia Jesusse Kristusse meie Issanda läbbi.

2. Soulo Pühhal.

Mie tänname sind keigewäggewam, armolin-
ne Jummal, et sinna omma armsa Poia meie
heaks olled lasknud innimesseks sündida; aita
meid nüüd heldeste, et sinno Poeg ka meie südda-
mes waimolikkul kombel woiks sündida, et meie
nenda ommast wannast pattusest sündimisest lah-
ti peäseme, sesamma sinno Poia Jesusse Kristusse
meie Issanda läbbi.

3. Meäri Päwal.

Sie tänname sind helde Jummal, armas taewane Issa, et sinna omma armsa Poia käs, so alla olled pannud, et temma meid kässo need missest ning Jummalala wihhast piddi peästma; meie pallume sind süddamest; anna meile nüüd woimust keige pattude peäle, et meie neid wihkame, mahhajättame, ning pühha ja õige ello sees sinno ees ellame, sesamma sinno armsa Poia meie kallii õnnisteggia läbbi.

4. Kolme Kuninga Päwal

S keigewäggewam, helde ning armolinne Jummal; kes sinna need targad homikomaalt ühhe tähhe läbbi sinno Poia jure Petlemma olled juhhatanud; sind pallume süddamest: anna meile armo, et meie omma õnnisteggia omma süddamesse otsime ning leiame, ning temma jure ellawa usso ning pühha elloga jame Jes. Krist. n. t. s.

5. Maria Puhhastamisese ehk Kuünla päwal.

S keigewäggewam, iggawenne Jummal, kes sinna waggale Simeonile olled töeks teinud, mis sa pühha Walmo läbbi temmale ollid tootand et temma ei piddand siit ilmaft enne lahkuma kui temma omma õnnisteggiat Jesust piddi näggema; sind pallume meie süddamest: anna ka meile õige usso läbbi Jesust nähha, et meie tedda ka sin furjama ilma ette woime tunnistada ning kita, n. t. s.

6. Maria Kulutamisse Päwal.

Sie tänname sind, oh iggawenne Jummal, armas taewane Issa, et sinna rohkest ar-

must

muſt meie waeste pattuſte peäle olled hallaſtanud ning omma Poia meie heakſ laſknud innimeſſekſ ſündida; meie pallume ſind feigeſt ſüddameſt: walguſta ning te targakſ pühha Waimo läbbi meie ſüddamed ning meled, et meie ſinno armo öiete öpime tundma, ning ſinno Poia ſündimisfeſt, kannatamisfeſt ning ſurinaſt kaſſo ſama, n. ſ. t.

7. Paasto Aial.

SS Eie tänname ſind, armolinne, iggawenne Jummal, et ſinna omma aino Poia peäle ei olle armo heitnud, waid tedda feikide innimeſte heakſ olled ſurma ſiſſe annud, et temma feik meie pattud piddi riſti-pu peäle kaſndma ning ärrawoſitma; meie pallume ſind ſüddameſt: puhhaſta meid feikſt pattudeſt, et meie ſiin armo aial ſinno armo riſiſ ellame, ning nenda ka wimati ſo au riſiſ ſame, ſeſamma ſinno Poia, n. t. ſ.

8. Kristuſſe ülleſtousmiſſe Pühhal.

SS Eie tänname ſind, helde ning armolinne Jummal, et ſinna omma Poia ſurma läbbi patto ning ſurma kääſt olled woimuiſt ärrawotnud, ning tedda meie heakſ kolmandamal päwal ülleſärratanud, et meie temma läbbi piddime öigeſ ning waggakſ ſama; anna nüüd meile armo, et meie ſedda feigeſt ſüddameſt uſſume, ning omma ülleſtousnud önniſteggia auukſ udeſ elluſ ellame, n. t. ſ.

9. Kristuſſe Zaewaminneſſe Pühhal.

SS Eie tänname ſind, armolinne Jummal, meie

armas taewane Jssä, et sinno targa nou läbbi sinno armas Poeg meie kasuks taewa lainud, ning meie eest ikka pallub; anna meile armo, et meie nüüd ka, nenda kui meie kohhus on, waimolikkul kombel ühhe pühha ello ning himmoga temmaga taewa läbhäme, ning temma sanna kuleme n. t. s.

10. Nellipühhil.

Sie tänname sind, helde, iggawenne Jummal, et sinna omma pühha Waimo keikile usklikkudele olled tootanud, et temma neid keige tõe sisse peab juhhatama; anna ka meile armo, et meie pattudega pühha Waimo ei kurwasta, waid et meie ommad süddamed temma honeks anname, ning ikka temma sanna kuleme, Jesusse Kristusse sinno armsa Poia meie Jssanda pärrast.

11. Kolm-aino Jummalala Pühhal.

Sie tänname sind, oh keigewäggewam, iggawenne kolm-ainus Jummal, et sinna meid olled lunnastanud, ning nou leidnud, kuis meie sinnoga piddime ühte sama; meie pallume sind süddamest: sünnita meid ueks innimesseks pühha Waimo läbbi, et meie ue süddamega ülle keige asjade sind woime karta, armastada ning sinno peäle lota, Jesusse Kristusse meie Jssanda pärrast.

12. Neil Pühhapäiwil pärrast kolm-aino Jummalala pühha.

S helde Jummal! armas taewane Jssä, sinna tunnistad ühhe falli wandega, et sul ei olle melehead pattuste innimeste hukatussest ning

ning surmast, waid tahhad, et nemmad peawad
pattust, pööрма, ning sinno mele pärrast ellama;
sind pallume meie keigest süddamest, wotta armust
ka-utada keif meie patto süüd, ning pääw päwale
meie süddamed puhastada Jესusse Kristusse
meie kalli õnnisteggia pärrast.

13. Ristia Joannesse Päwal.

SH keigewäggewam, helde ning armolinne
Jummal, kes sinna pühha ristiat Joannest
olled läkitanud, et temma pattust pöörmisse õppe-
tusse läbbi meie Jēsandale Jēsussele pididi teed
walmistama, ning õnnistusse tundmist pattude
andeks andmisses õppetama; sind pallume meie
süddamest: lasse sinno armo walgust ning wägge
paista meile ning keifile, kes istwad pimmedusses
ning surma warjus, ning sata meie jallad ehk süd-
dame himmud rahho tee peäle, Jēsusse Kristusse
n. t. s.

14. Maria Katsma-minnemisse Päwal.

SH armolinne, iggawenne ning helde taewane
Jēsa, kes sinna pühha Waimo läbbi Elisa-
betile olled teada annud, et se õnnistud Abra-
hami seme Jēsus Kristus Mariast pididi ilmale
sündima; anna meile armo, ning te targaks meie
süddamed sinno armo walgusse ning wõe läbbi,
et meie ka sinno armsa Poia õiete õppime tunda-
ma, keige patto wasto abbi ning armo temma
kæest otsima ning sama, ja nenda sinno au ning õn-
nis.

nistus se riki pärrime sesamma sinno Voia Jesusse
n. t. s.

15. Mihkli Päwal.

SH feigewäggeram, armolinne Jummal, kes
sinna ommad pühhad Inglid sinno sure nim-
me auuks ning kitussel's olled lonud ja lääkitad
neid ka nende tenistusel's, kes sedda iggawest õn-
nistust peawad pärrima; anna meile armo, et meie
neid süddamelikko pattustpöörmissse ning pühha
elloga woik'sime rõmustada, et meie nenda woime
sinno tahtmist tehha ma peäl, kui Inglid tae-
was; hoia ning kaitse meid armust pühha Inglide-
ga meie ello otsani, et meie pärrast nendega sind ig-
gawest woime kita ning tännada, Jesusse Kristus-
se n. t. s.

16. Jummalala Kärsust.

SH feigewäggeram, pühha ning õige Jum-
mal, kes sinna keik pattud wägga wihkad,
ning sepärrast omma Voia lääkitanud seie ilma sis-
se, et temma kurrati tööd ehk pattud pididi ärrarik-
kuma, ning et kässõ õigus meie sees pididi sündi-
ma; meie pallume sind süddamest: aita nüüd meid
waeši rammotumaid, et meie pühha Waimo läbbi
sinno kässõ järrele kui waggad lapsed ellame, ning
pühha ja õige elloga sind tenime, Jesusse n. t. s.

17. Pühhast Risti-Uksust.

Aimas Isand, feigewäggeram Jummal/
kelle käest keik head ning täielikkud annid tulle-
wad, sa tead, et ükski ei woi ennesele ommast
wäest

wäest õiget usko anda, sepärrast pallume meie süda
 Damest: anna omma pühha Waimo läbbi meie
 õiget usko, et meie omma Issandat Jesust õiete
 õppime tundma, temma sanna ikka kuulma ning
 nenda kindla lotusse läbbi temmaga ühte meie
 otsani jama: Jesusse n. t. s.

18. Palmest.

S helde, armolinne ning tõsine Jummal,
 kes sinna meid olled käsknud palluda ning
 tootanud keikide palwed kuulda, kes omma patto
 hädda tundwad, kahhetsewad ning sinno käest ab-
 bi otsiwad; anna meile armo, et ka meie woime
 waimus ning tões sind palluda, ning nenda kurras-
 ti, patto ning ma- ilma nou-andmisse peäle woim-
 must sada: Jesusse Kristusse n. t. s.

19. Ristmissest.

S heigewäggewam Jummal, armas taewane
 Issa, kes sinna omma armsa Poia meile
 lunnastajaks olled annud, ning temma läbbi püh-
 ha ristmisse ning uestsündimisse olled seadnud, et
 meie piddime ommast pattust lahti ning sinno riki-
 sama; anna meile nüüd armo, et meie omma pat-
 tust süddant iggapäwase kahhetsemisse ning pat-
 tust-pöõrmisse läbbi ärra-upputame, ning heige
 patto ning kurja himmudega surretame, et se uus
 innimenne ehk südda woiks ette tulla, ning sinno
 meie Jummal ees õige ning pühha ello sees olla.
 Da, Jesusse Kristusse n. t. s.

20. Püh-

20. Pühhaſt Öhto-ſöma-aiast.

SS Eie tänname ſind, armas Jummal, helde taewane Jſſa, et ſinna omma armsa Poia olled läffitanud meile lunnastajaks/tes omma kal- li kibbeda kannata miſſe ning ſurma mällestusſeks ſe pühha öhto-ſöma-aiast on ſeädnuđ; anna meile armo et meile öiere öppime moiftma, kui wägga meile helde önnisteggia meid on armastanud, ning lunnastamiſſe läbbi meile ſaatnuđ, et meile temma läbbi keigeſt kurjaſt ning pattuſt peame lahti ſama; pühhaſta ning parranda meile ſüddamed pühha Waimo läbbi, et meile omma önnisteggia lunnas- tamisſeſt iggapääno woime abbi ning kaſſo ſada, ſeſamma meile kalli lunnastaja pärraſt.

21. Pärraſt Öhto-ſöma-aega.

SS Eie tänname ſind, armolinne Jummal, et ſa meid omma Poia läbbi olled lunnastanud, ning ſeſinnatſe kalli armo mällestusſeks meid tem- ma kalli ihho ning werrega ſöötnuđ ning iootnuđ; meile pallume ſind ſüddameſt, laſſe ſe meile ſiggida, et meile keif pattuđ, miſpärreſt meile armas Jſſuſ on ſurnuđ ſüddameſt wihtame, öiges uſkuſ wä- ge wottame, kannatlikkud olleme, ning iſſeſekſis tulliſe armastuſſe ſes ellame, ſinno armsa Poia meile Jſſanda Jſſuſſe Kris- tuſſe pärraſt.

✠ (o) ✠

Laulatamisfe Sannad.

Selle Kolm-aino Jummalala

Jummalala se Jõssa/ ning se Poia/ ning se
pühha Waino nimmel/ Amen.

Urmad Sobrad.

Sesinnane paar rahwast/

Peigmehe nimini on N. N.

Prudi nimmi on N. N.

tahwad ennast abbiello fisse anda. Et
nüüd ühbelgi tännini ei olle olnud middagi
rågimist nende abbiello wasto, ei pea ka üh-
helgi lubba ollema parrast sedda aega mid-
dagi nende abbiello wasto rägida.

Separrast küsün minna sinnult/

Peigmees

Pruut/

kas sinno süddame nou on / et sinna tah-
had

Omna Prudi N. N. ommaks naeseks

Omna Peigmeest N. N. ommaks mehheks
wotta/

ning temmaga ellada ning kannatada
feit/ mis Jummal sinno peäle panneb/
head ning kurja/ rõmo ning willetsust/
rikkust ning waesust/ egga tahha ennast
tem-

temmast ärralahhutada / enne kui Jummal isse teid lahhutab surima läbbi.

Ons sul nüüd se meel ning nou / siis ütles teikide kuuldes selgeste:

Jah Jummal nimmel.

Menda küsün minna ka sinnult

Pruut n. t. f.

Wahhetage nüüd abbiello sõrmukfed.

Andke ka teine teisele kät.

Mis Jummal on ühte pannud / sedda ei pea ükski innimenne lah-hutama.

Sepärrast / et teie nüüd ennast abbiello sisse annate / ning sedda Jummal ning innimeste ette tunnistate / ja teine teisele sõrmukfed ning kät ollete annud / laulatan minna teid ühte abbiello-rahwaks

Jummal se Issa / Jummal se Poia ning Jummal se pühha Waimo nimmel / Amen.

Kuulge nüüd Jummal sannast / mis abbiello on, ning kuida Jummal sedda on seadnud.

Menda ütles Jummal Issand:

Se ep olle mitte hea / et innimenne

ne

ne üksi on / minna tabhan temmale
 abbi tehha / mis temma kōhane
 on.

Siis laskis Jssand Jummal
 raske unne Aldama peäle tulla / et
 temma uinus maggama / ning wot-
 tis ühhe temma külje luist / ning
 panni sedda asset finni lihaga /
 ning Jssand Jummal teggi sedda
 külje-luud / mis ta Aldamast wot-
 nud / naeseks / ja satis tedda Aldama
 jure. Siis ütles Aldam : se on
 nüüd lu minno luust / ning lihha
 minno lihast / tedda peab mehhe-
 naeseks hütama / sest et temma meh-
 hest on woetud ; sepärrast jättab
 mees omma isä ning emma mah-
 ha / ning jääb naese jure / ning nem-
 mad peawad ollema üks lihha.

Et teie ennast nüüd ollete Jummalala nimmel
 abbiello sisse annud / siis kuulge esmalt Jum-
 mala sanna sest abbiellust.

Menda ütles pühha Paulus :

* h Naes

Naesed/ kuulge omma mees=
 te sanna/ nenda kui Jhsanda sanna/
 sest mees on naese pea/ nenda kui ka
 Kristus on foggodusse pea / ja tem=
 ma on omma ihho õnnisteggia. Ug=
 ga kui foggodus on Kristusse mele=
 walla al / nenda ka naesed omma
 meeste melewalla al keige asja sees.

Mehhed/ armastage ommad
 naesed/ nenda kui Kristus ka on ar=
 mastanud sedda foggodust / ja on
 isse-ennast selle eest arra-annud/ et
 temma tedda piddi pühhitsema/ ja
 puhtaks pessema wee = pessemisse
 läbbi sanna sees / et temma sedda
 foggodust ennesele piddi seadma
 auhaks/ kel ep olleks ühtegi wigga eg=
 ga fortso egga muud seddasarnast/
 waid et temma piddi ollema pühha
 ning laitmata; nenda peawad ka
 mehed ommad naesed armastama
 kui omma enneste ihhud. Kes omma
 naest

naest armastab / se armastab isse-
ennast; sest ükski ep olle ial omma
ennese lihha wihtanud / waid tem-
ma toidab ning hoiab sedda / nen-
da kui ka Issand sedda koggodust.

Teisets.

Buulge ka sedda risti, mis Jummal abbiel-
lo peäle on pannud.

Nenda ütles Jummal naese wasto:

Minna tahhan sulle wägga pal-
jo waewa sata / kui sa kaima peäle
saad; sinna pead waewaga lapsi
ilmale toma / ning sinno tahtminne
peab so mehhe tahtmisse järrele olle-
ma / ning temma peab sinno ülle
wallitsema.

Ning Mehhe wasto ütles Jummal:

Sepärrast et sinna olled kuulnud
omma naese sanna / ning sonud sest
puust / mis minna sind keelsin / üt-
teldest; sinna ei pea sest mitte söma:

ärranetud olgo se ma sinno pärrast /
 waewaga pead sinna sest söma om-
 ma ello aega; kibbowitso ning ohha-
 kaid peab temma sinnule kaswata-
 ma / ning sinna pead wälja rohhud
 söma: omma palle higgi sees pead
 sinna leiba söma / senni kui sa mullaks
 saad / sest sestsamast olled sa woetud.
 Sest sinna olled põrm / ning pead jäl-
 le põrmuks sama.

Kolmandamaks.

(Kui teie omma abbiello Jummal
 tahtmisse järrele hakkate ning aiate) siis
 peab se teie rõõm ollema / et teie teate ning
 ussute / et teie abbiello on Jummal
 pärrast: sest nenda on kirjotud: Jummal
 loi sedda innimest ennese sarnatses / Jum-
 mala sarnatses loi temma tedda; temma
 loi neid mehhes ja naeses; ning Jummal
 õnnistas neid, ning Jummal ütles nende
 wasto: saatke suggu ja figgige / ning täitke
 se ma täis / ning saatke sedda enneste alla /
 ning wallitsege ülle kallade merres / ülle lin-
 dude

dude taewa al / ning ülle keige ellajatte / mis
ma peäl liguwad. Ning Jummal watas
keige se peäle / mis temma olli teinud / ning
wata, se olli wägga hea.

Sepärrast ütleb ka kunningas Salomon:
Kes ühhe hea naese saab, se saab hea asja /
ning saab Issandalt õnnistust.

Pallugem:

Oh armolinne Issand Jummal! kes
sa meest ning naest olled lonud / ning ab-
biello seädnud / ning peälegi ihho so-uga
õnnistanud / ning se läbbi sedda sallaja
asja enne tähhendanud / et sinno armas
Poeg Jesus Kristus omma prudi / selle
pühha risti koggodusse / peigmees pididi
ollema; meie pallume sinno pohjaruma
armo: ärra lasse sedda abbiello mitte huf-
ka ning nurja minna; waid pühhitse ning
hoia sedda meie seas / ja anna sellesinnat-
sele abbiello-rahwale armo ihho ning hin-
ge polest / et nemmad wottaksid sind karta
ning armastada / ning sinno rahho sees üh-
hemelelised olla / Jesusse Kristusse
meie Issanda läbbi / Amen.

Issa meie / kes sa olled taewas n. t. s.

Se J̄ssand / õnnistago teid
ning hoidko teid.

Se J̄ssand / walgustago om-
ma palle ülle teid / ning olgo
teile armolinne.

Se J̄ssand / tõstko omma pal-
le teie peäle / ning andko tei-
le omma rahho!

Se armolinne Jummal andko teie ar-
mo / et teie omma abbiello Jummal
tahtmisfe järrele woiksite hakkada ning
aiada / ning sedda õnne / mis Jummal
wagga abbiello rahwale on tootanud /
sada. Jummal pühha Waim juhha-
tago teid õige tele / Amen.

Rist.

Ristmisse Sannad.

Selle kolm-aino Sum-
mala

Summala se Issa / Summala
se Poia / ning Summala se pühha
Waimo nimmel / Amen.

Mis peab lapse nimmi ollema?

Minne ärra sinna rojane waim /
ning anna maad pühhale Waimule!
N. N. Wotta pühha risti täht om-
ma otsa ning omma rinna ette

ühheks meletulletamisseks /

Et sind ristitakse Kristusse peäle, kes sinno
heaks on risti lödud, ning et sinna keigest pead
ossa sama, mis Kristus omma kannatamisse
ning surma läbbi sinnule on saatnud; ning et
sinna kannatlikko süddamega keif risti surmani
pead kandma, mis temma sinno peäle panneb.

Pallugem:

Oh keigewäggewam / iggawenne Jummal / meie Issanda Jesusse Kristusse Issa / minna huan sind appi sesinnatse sinno sullase N.N. (ümnardaja N.N.) parrast / kes sinno ristimisse anni pallub / ning sinno iggawest armo waimolikko uesundimisse läbbi tahhab. Wotta tedda wasto / Issand / nenda kui sinna olled üttelnud : palluge / siis peab teile antama / otsige / siis peate teie leidma / kopputage / siis peab teile lahti tehtama. Separrast anna nüüd sedda head sellele / kes pallub / ning te üks lahti sellele / kes kopputab / et temma se taewase pessemisse iggawest õnnistust woiks sada / ning sinno iggawest riki parrida / mis sinna armust olled tootanud / Jesusse Kristusse meie Issanda läbbi / Amen.

Pallugem weel:

Oh keigewäggewam / iggawenne Jummal / kes sinna wee-upputusse läbbi omma kange kohto parrast sedda uskmata ilma olled ärra upputanud / ning sedda usklikko Noa kahhetšakesst omma sure armo parrast hoidnud / ning sedda fangetaelast

last Barao keige temma wæga punnase
 merresse årra-upputanud / ja omma Is-
 raeli rahwast kuuwalt lãbbi saatnud / ning
 olled sega omma ristmisse pessemist / mis
 pãrrast piddi tullemã / ennetãhhendã-
 nud / ning omma armsa Poia meie Isfanda
 Jesusse Kristusse ristmisse lãbbi sedda
 Jordanit ning keik wet õnsaks ning roh-
 feks årrapessemisfeks olled pũhhitse-
 nud ning seãdnud. Meie pallume sesinnatse
 sinno Poia pãrrast sinno pohjatuma ar-
 mo / hallasta sesinnatse omma sullase N.
 N. (ümmandaja N. N.) peãle / ning õn-
 nista tedda õige usfoga waimus / et sesin-
 natse õnsa wee lãbbi temma sees woiks
 årra-uppuda ning kadduda keik / mis
 temmale Adamast on sündinud / ning mis
 temma ka isse se peãle on teinud / et tem-
 ma uskmatumatte arrust woiks årralah-
 kuda / pũhha risti = koggodusse laewa sees
 kuuwalt rahhul olla / ning iggal aial tulli-
 ne waimus / rõmus lotusfes sinno pũh-
 ha nimme õiete tunda / karta ning armas-
 tada / et temma keige usklikkudega igga-
 west ello woib sada / kui sinna olled too-
 tanud Jesusse Kristusse meie Isfanda
 pãrrast.

Minna wannun sind ärra / sinna ro-
jane waim / Jummalala se Issa / ning se
Poia / ning se pühha Waimo nimmel / et
sinna ärralåhhåd se sinnatse Jesusse Kris-
tusse sullasest / (ümmandajast) nimmega
N. Amen.

Kuulgem pühha Markusse pühha Ewange-
liummi:

Uing nemmad tõid lapsokessi Jesusse
jure / et temma neisse pididi puutma ;
agga Jüngrid sõitlefid nende peäle / kes
neid tõid. Agga kui Jesus sedda näggi /
sai temma meel wägga haigeks / ning
ütles nende wasto : laste need lapsokes-
sed minno jure tulla / ning ärge teelge
neid ; sest nisugguste pärralt on Jum-
mala riik. Tõest minna ütlen telle : kes
Jummalala riiki wasto ei wotta kui laps /
se ei sa mitte senna sisse / ning temma
wottis neid taenla / panni læed nende peä-
le / ja õnnistas neid.

Pallugem:

Issa meie / kes sa olled taewas n. t. s.
Se Issand hoidko sinno sissetul-
lemist

lemist ning wäljaminnemist nüüd ning
iggawest / Amen.

N. Kas sinna wannud ärra kurratit?

Jah minna wannun tedda ärra.

Ming keit temma tööd ning teggo?

Jah.

Ming keit temma asjad ning kumbed?

Jah.

N. Kas sinna ussüd Jummalä se Jesa
keigewäggewama taewa ning ma Poja
sisse?

Jah minna ussun.

N. Kas sinna ussüd Jesusse Kristusse
temma aino Poia meie Jesanda sisse / kes
on sadud pühhas Waimust / ilmale todud
neitsist Mariast / kannatanud Pontsius-
se Pilatusse al / risti peäle podud / sur-
nud ning mahhamaetud ; alla läinud pör-
go hauda / kolmandamal päwal jälle ül-
lestousnud surnust / üllesläinud taewa /
istub Jummalä omma keigewäggewa-
ma Jesa parramal kael / seält temma
tulleb kohhut moistma ellawatte ning sur-
nutte peäle ?

Jah minna ussun.

N. Kas

N. Kas sinna ussüd pühha Waimo
fisse/ üht pühha risti-koggodust/ pühhade
ossasamist/ pattude andeks-andmist/ lihha
üllestousmist / ning iggawest ello?

Jah minna ussun.

N. Kas sinna tahhad ristitud sada?

Jah Jummalala nimmel.

N. Minna ristin sind Jummalala
se Issa / Jummalala se Poia, ning
Jummalala pühha Waimo nimmel.

Se freigewäggewam Jummal / ning
meie Issanda Jesusse Kristusse Issa/ kes
sind N. N. ueste sunnitatud wee ning
pühha Waimo läbbi/ning sinnule keif pat-
tud andeks annud / se kinnitago sind om-
ma armoga iggawessesks elluks/ Amen.

Se Issand / önnistago sind/
ning hoidko sind;

Se Issand / walgustago om-
ma palle ülle sind / ning ol-
go sulle armolinne/

Se

Se Issand/ tõstko omma pal-
le sinno peäle / ning andko
sulle omma rahho/ Amen.

Se armolinne Jummal andko armo/
et se lapsokenne woits üllestaswada se su-
re Jummalala mele parrast ning auuks/ om-
ma wannematte rõnuks/ ning omma en-
nese hinge õnnistusfeks.

Agga teie/ kes teie lapse assemel kurrati
tõõd ning teggo / asjad ning kõimbed olle-
te ärrawannud / tulletage omma mele/
mis teie ommas ristimisfes Jummalale
ollete tootanud/ ning mis meie Issand Je-
sus Kristus ütleb: kui teie ei põra ümber /
ja ei sa kui need lapsokessed / siis ei sa teie
mitte taewa-riki. Agga se armolinne
Jummal andko armo teile ning selle lapso-
kessele Jesusse Kristusse meie Issan-
sanda parrast / Amen.

Jummalala rahho olgo teiega /
Amen.

✠) ○ (✠

Pal-

Palwe Matmisſe iures.

Mullast olled sinna lodud ;
 Mullast pead sinna sama ;
 Mullast ärratab sind Jesus Kristus sinno
 Önnisteggia jälle wiimſel påwal ülles.

Pallugem:

S! feigewäggetwam ning ar-
 molinne iggawenne Jummal/
 Kes sinna pattude parrast innimes-
 se peäle olled pannud, et tenma
 peab surrema/ Kes sinna ka (et inni-
 messed ei piddand iggaweste sur-
 ma sisse jama) omma ainosündi-
 nud Poega Jesust Kristust olled
 surma sisse annud; kennel ep olnud
 ühtegi patto ; ning nenda omma
 Poia surma läbbi sedda öne keikile
 uskliffudele ning waggadele olled
 saatnud / et surm ei woi neile kahjo
 tehha. Põra nüüd omma Issa
 palle omma waeste laste pole/ ning
 anna meile sinno rohke armo / et
 meie

meie siin ühhes ko-us olleme sinno ki-
 tusseks ning auuks ning et meie sesin-
 natse matmisse jures omma mele tul-
 letame / et ka meie (kui sinna tabhad
 ning meid kutsud /) peame surrema
 ning mullaks sama / ja et meie õppime
 hästi moista / et meil sesinnatse wil-
 letsa ello sees kindlat asset ei olle. Un-
 na / oh armolinne Jummal / omma ar-
 mo / et meie sedda takka nouame / mis
 iggawenne on / ning sesinnatse hädda-
 lisse ello sees nenda ellame sinno püh-
 ha tahtmisse jarrele / et meie sesinnat-
 se meie wennaga (õega) wiimisel pä-
 wal illestoufeme iggawesseks el-
 luks / sinno armsa Poia Jesusse Kris-
 tusse meie Issanda parrast /
 Amen.

Pallugem weel:

Issa meie, kes sa olled taewas /
 n. t. s.

Se

Se Gsſand / önniſtago ſind /
ning hoidko ſind.

Se Gsſand / walguſtago om
ma palle ülle ſind / ning
olgo ſulle armolinne.

Se Gsſand / töſtko omma pal
le ſinno peäle / ning andko
ſulle omma rahho /
Amen.

